

Finansutskottets betänkande 2020/21:FiU21

Vårändringsbudget för 2021 samt extra ändringsbudget – förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23- åringar under juni–augusti 2021

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till vårändringsbudget och extra ändringsbudget för 2021. En följdmotion avstyrks.

I vårändringsbudgeten för 2021 föreslår regeringen 89 ändrade anslag inom 21 utgiftsområden. Förslaget innebär att de anvisade medlen ökar med 19,5 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 21,1 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,5 miljarder kronor. Av nettoeffekten kan 16,1 miljarder kronor hänföras till åtgärder till följd av spridningen av covid-19. I vårändringsbudgeten finns förslag om en ändring av socialförsäkringsbalken i fråga om tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av covid-19. Bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2021 och gälla t.o.m. december 2021.

I propositionen om extra ändringsbudget för 2021 lämnar regeringen förslag om en förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021. Förslaget beräknas minska skatteintäkterna med 1,48 miljarder kronor 2021. Regeringens förslag innebär en ändring i lagen om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år. Lagändringen föreslås träda i kraft den 19 juni 2021 och tillämpas på ersättning som ges ut under perioden 1 juni–31 augusti 2021.

I betänkandet finns en reservation (SD) och fyra särskilda yttranden (M, SD, V och KD).

Moderaterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna har avstått från ställningstagande i förslaget till riksdagsbeslut. Skälen till detta redovisas i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:99 Vårändringsbudget för 2021.

Fyra yrkanden i en följdmotion väckt med anledning av proposition 2020/21:99.

Proposition 2020/21:202 Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	5
Redogörelse för ärendet	8
Ärendet och dess beredning.....	8
Utskottets överväganden.....	11
Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021	11
Reservation	42
Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (SD).....	42
Särskilda yttranden	45
1. Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (M).....	45
2. Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (SD)	47
3. Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (V)	47
4. Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (KD)	49
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	50
Proposition 2020/21:99	50
Följdmotionen	51
Proposition 2020/21:202	51
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2021 (prop. 2020/21:99).....	52
<i>Bilaga 3</i>	
Motionärernas förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2021	60
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2021	61
<i>Bilaga 5</i>	
Regeringens förslag till ändrade beställningsbemyndiganden 2021 (prop. 2020/21:99)	69
<i>Bilaga 6</i>	
Regeringens lagförslag	71
<i>Bilaga 7</i>	
Regeringens förslag till ändrad beräkning av statens inkomster för 2021 (prop. 2020/21:202)	79
<i>Bilaga 8</i>	
Konstitutionsutskottets yttrande 2020/21:KU10y	80
<i>Bilaga 9</i>	
Skatteutskottets yttrande 2020/21:SkU8y	85
<i>Bilaga 10</i>	
Civilutskottets yttrande (protokollsutdrag)	87
<i>Bilaga 11</i>	
Försvarsutskottets yttrande 2020/21:FöU9y	88
<i>Bilaga 12</i>	
Näringsutskottets yttrande 2020/21:NU5y.....	94

Tabell

Tabell Yttranden från andra utskott	37
---	----

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021

*Ändrade utgiftsramar, ändrade anslag samt ändrade
beställningsbemyndiganden*

Riksdagen

a) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt utskottets förslag i bilaga 4,

b) bemyndigar regeringen att under 2021 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår med den ändringen att bemyndigandet för anslaget 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ska uppgå till 9 680 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkterna 14 och 15 samt avslår motion

2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1–3.

Lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Riksdagen antar regeringens förslag till

a) lag om ändring i socialförsäkringsbalken,

b) lag om ändring i socialförsäkringsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkterna 1 och 2.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkt 3.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Riksdagen

a) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:11 Försvarets materielverk,

b) bemyndigar regeringen att under 2021 göra utfästelser om utveckling av det svenska Gripen-systemet som innebär en harmonisering av det svenska stridsflyget med det finländska, under förutsättning att Finland beslutar om anskaffning av Jas 39 Gripen som nytt stridsflygsystem,

c) godkänner som en riktlinje att utgifter hänförliga till genomförandet av utvecklingen enligt punkt b) hanteras genom anpassningar av Försvarsmaktens verksamhet på stridsflygområdet, med inkomster som uppkommer i samband med försäljningen av Jas 39 Gripen och med ökade anslag under perioden 2026–2032.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkterna 4–6.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation besluta om bidrag på högst 1 100 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkt 7.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:3 Skapande skola.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkt 8.

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkt 9 och avslår motion

2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 4.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkt 10.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Riksdagen

a) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:5 Näringslivsutveckling,

b) bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att avveckla Orio AB genom likvidation,

c) återkallar bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkterna 11–13.

Lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:202 punkt 1.

Ändrad inkomstberäkning

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2021.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:202 punkt 2.

Reservation (SD)

Stockholm den 10 juni 2021

På finansutskottets vägnar

Åsa Westlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Åsa Westlund (S), Elisabeth Svantesson (M)*, Gunilla Carlsson (S), Edward Riedl (M)*, Oscar Sjöstedt (SD), Adnan Dibrani (S), Emil Källström (C), Ulla Andersson (V)*, Jan Ericson (M)*, Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Jakob Forssmed (KD)*, Ingemar Nilsson (S), Mats Persson (L), Charlotte Quensel (SD), Karolina Skog (MP) och Magdalena Schröder (M)*.

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Vårändringsbudget för 2021

Med stöd av 9 kap. 4 § regeringsformen kan riksdagen under budgetperioden besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag. Enligt 7 kap. 9 § riksdagsordningen (RO) är det finansutskottet som bereder förslag om ändringar i statens budget. Av 11 kap. 18 § RO framgår att huvudregeln är att ändringar i statens budget beslutas av riksdagen genom ett enda beslut.

I vårändringsbudgeten för 2021 (prop. 2020/21:99) föreslår regeringen ändringar i statens budget för 2021. Regeringen föreslår ändringar i 89 anslag inom 21 utgiftsområden. Bland det som föreslås i övrigt finns 15 ändrade beställningsbemyndiganden, ändringar i socialförsäkringsbalken och ändrade anslagsändamål.

I propositionen behandlas ett tillkännagivande från riksdagen om att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med ett stöd som bättre når fram till det breda civilsamhället (bet. 2020/21:FiU43 punkt 2, rskr. 2020/21:199–205). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

I propositionen behandlas även ett tillkännagivande från riksdagen om att regeringen bör se över möjligheterna att på sikt avyttra statens ägande i Telia Company AB (bet. 2018/19:NU9 punkt 2, rskr. 2018/19:168). Regeringen anser att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

En följdmotion har väckts med anledning av propositionen.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. I bilaga 2 redovisas regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag för 2021. I bilaga 3 redovisas motionärernas förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag. I bilaga 4 återfinns utskottets förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag. Utskottets förslag i bilaga 4 har anpassats till de ändringar (bet. 2020/21:FiU46 och 2020/21:FiU49) som riksdagen beslutat om men som av tidsskäl inte beaktats i proposition 2020/21:99. I bilaga 5 redovisas regeringens förslag till ändrade beställningsbemyndiganden. Utskottets förslag till riksdagsbeslut om ändrade beställningsbemyndiganden är anpassat efter en ändring som riksdagen beslutat om (bet. 2020/21:FiU46) men som av tidsskäl inte beaktats i proposition 2020/21:99. I bilaga 6 finns regeringens lagförslag.

Flera av förslagen i ändringsbudgeten rör övriga utskotts ämnesområden, och därför har finansutskottet gett samtliga utskott tillfälle att yttra sig över förslagen. Fem utskott har yttrat sig. Yttrandena finns i bilaga 8–12.

Riksdagen beslutade den 7 april 2021 om betänkande 2020/21:FiU46 Ändringar i statens budget för 2021 – Stöd till äldreomsorgen med anledning av coronaviruset (bet. 2020/21:FiU46, rskr. 2020/21:237–239) och den 27 maj 2021 om betänkande 2020/21:FiU49 Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur och idrott samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49, rskr. 2020/21:248–251). Riksdagens beslut är inte beaktade i proposition 2020/21:99 Vårändringsbudget för 2021. I utskottets förslag till riksdagsbeslut har däremot riksdagens beslut med anledning av betänkandena 2020/21:FiU46 och 2020/21:FiU49 beaktats.

Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021

I proposition 2020/21:202 lämnar regeringen förslag till ytterligare åtgärder med anledning av spridningen av covid-19. I propositionen föreslås en tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Förslaget innebär att för ersättning som ges ut under juni, juli och augusti 2021 ska bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent betalas.

Förslaget medför ändringar i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år. Lagändringen föreslås träda i kraft den 19 juni 2021 och tillämpas på ersättning som ges ut under perioden den 1 juni–31 augusti 2021.

Regeringen anför att lagförslaget författningstekniskt och även i övrigt är sådant att ett yttrande från Lagrådet skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget.

Inga följdmotioner har väckts med anledning av propositionen med den extra ändringsbudgeten.

Utskottet har till följd av den korta beredningstiden inte gett andra utskott tillfälle att yttra sig om förslagen i den extra ändringsbudgeten.

I bilaga 6 finns regeringens lagförslag i de båda propositionerna. I bilaga 7 finns regeringens förslag till ändrad inkomstberäkning.

Regeringen anför att spridningen av covid-19 innebär fortfarande allvarliga konsekvenser för företag och individer. Spridningen av covid-19 bedöms även fortsättningsvis få betydande konsekvenser för samhället och den ekonomiska tillväxten. Även om arbetet med vaccineringen pågår är smittspridningen fortfarande på en hög nivå, vilket medfört att de skärpta restriktionerna och allmänna råden har kvarstått. Det finns mot denna bakgrund ett fortsatt behov av att dämpa de negativa konsekvenserna av smittspridningen i samhället genom att förstärka skyddet för jobb och företagande. En tillfällig förstärkning av den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar ger företag i utsatta branscher med många unga anställda under juni–augusti 2021 ett extra incitament att behålla eller anställa unga. Regeringen anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för

2021. Regeringen anser också att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid och föreslår att motionstiden förkortas till sju dagar. Riksdagen beslutade i enlighet med detta den 25 maj 2021 (prot. 2020/21:126 § 16).

Ändringar i statens budget under 2021

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i statens budget får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Spridningen av covid-19 innebär fortfarande allvarliga konsekvenser för företag och individer. Utöver vårandringsbudgeten för 2021 har regeringen vid sex tillfällen under 2021 lämnat extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2021. Dessa propositioner har avsett

1. stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40, rskr. 2020/21:175–181)
2. vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen (prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41, rskr. 2020/21:213–215)
3. förstärkta stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42, rskr. 2020/21:182–184)
4. förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43, rskr. 2020/21:199–205)
5. förlängda och förstärkta stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd för företag med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44, rskr. 2020/21:229–231)
6. förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur och idrott samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:166, bet. 2020/21:FiU49, rskr. 2020/21:248).

Vidare beslutade riksdagen i april 2021 om ändringar i statens budget i enlighet med ett utskottsinitiativ från finansutskottet (bet. 2020/21:FiU46, rskr. 2020/21:237–239). Beslutet innebar ökat stöd till äldreomsorgen.

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrad inkomstberäkning samt anvisar ändrade anslag enligt regeringens förslag. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken, som innebär ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av covid-19. Vidare antar riksdagen regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år. Förslaget innebär en förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021.

Jämför reservationen (SD) och särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (V) och 4 (KD).

Proposition 2020/21:99 Vårändringsbudget för 2021

Inledning

I propositionen anføres att budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) innehöll förslag som innebär en expansiv finanspolitik för att så snabbt som möjligt föra Sverige ut ur lågkonjunkturen. Efter att budgetpropositionen lämnats till riksdagen ökade dock spridningen av covid-19 återigen. För att begränsa smittspridningen, förbereda för och genomföra vaccinationer och i övrigt dämpa de negativa konsekvenserna i samhället har regeringen redan vid sex tillfällen lämnat extra propositioner med förslag till ändringar i statens budget för 2021.

Propositionerna har avsett stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40, rskr. 2020/21:175–181), vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen (prop. 2020/21:78, bet. 2020/21:FiU41, rskr. 2020/21:213), förstärkta stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42, rskr. 2020/21:182–184), förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:84, bet. 2020/21:FiU43, rskr. 2020/21:199–205), förlängda och förstärkta stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd för företag med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44, rskr. 2020/21:229–231) samt förlängda ersättningar på

sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, kultur och idrott samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:166).

I vårändringsbudgeten (prop. 2020/21:99) lämnar regeringen förslag på ytterligare åtgärder som är nödvändiga för att mildra pandemins effekter för Sverige och svensk ekonomi.

Förslagen omfattar bl.a. ytterligare medel till sjukvård, testning och vaccinering, regional kollektivtrafik samt åtgärder för företag, organisationer och enskilda. Propositionen innehåller även andra förslag som är föranledda av ökade behov av medel och ändrade förutsättningar sedan riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2021.

I propositionen behandlas ett tillkännagivande från riksdagen om att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med ett stöd som bättre når fram till det breda civilsamhället (bet. 2020/21:FiU43 punkt 2, rskr. 2020/21:199–205). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

I propositionen behandlas även ett tillkännagivande från riksdagen om att regeringen bör se över möjligheterna att på sikt avyttra statens ägande i Telia Company AB (bet. 2018/19:NU9 punkt 2, rskr. 2018/19:168). Regeringen anser att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Konsekvenser för statens budget

Förslagen som lämnas i propositionen innebär att de anvisade medlen ökar med 19,5 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 21,1 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 1,5 miljarder kronor. Av nettoeffekten hänförs 16,1 miljarder kronor till åtgärder till följd av spridningen av covid-19, och 0,1 miljarder kronor hänförs till förändringar av regelstyrda anslag och direkta effekter av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Resterande 3,3 miljarder kronor avser ytterligare oförutsedda utgiftsökningar och omständigheter som ställer krav på ändringar av budgeten.

De största utgiftsökningarna avser stöd vid korttidsarbete, 3,2 miljarder kronor, tillfälligt stöd för hyreskostnader, 3,0 miljarder kronor, merkostnader för covid-19-vård och uppskjuten vård, 2,0 miljarder kronor, förstärkta resurser till testning och smittspårning, 1,7 miljarder kronor, bidrag för att upprätthålla av kollektivtrafik, 1,0 miljarder kronor och förstärkta resurser för kostnader för vaccininköp, 1,0 miljarder kronor.

Statens budgetsaldo och den offentliga sektorns finansiella sparande försämras med 19,5 miljarder kronor till följd av förslagen i propositionen. Vissa av förslagen beräknas påverka statens budget även kommande år. Enligt regeringens beräkningar förbättras statens budgetsaldo och statens finansiella sparande med 100 miljoner kronor 2022, men försämras med 150 miljoner kronor 2023 och 400 miljoner kronor 2024.

De ändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår till 8,9 miljarder kronor. Den största ökningen av statens åtaganden, 4,0 miljarder kronor, avser forskning som bedrivs i form av fleråriga projekt och finansieras från anslag som disponeras av Vetenskapsrådet.

I 2021 års ekonomiska vårproposition redovisas budgeteffekterna t.o.m. 2024 (prop. 2020/21:100 avsnitt 6.3 tabell 6.10). I samma proposition redovisas även budgeteffekterna för den offentliga sektorns finansiella sparande (prop. 2020/21:100 avsnitt 8.1 tabell 8.5).

Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av covid-19

Med anledning av den ekonomiska situation som barnfamiljer riskerade att hamna i till följd av pandemin våren 2020 infördes fr.o.m. den 1 juli 2020 ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget. Under perioden den 1 juli t.o.m. 31 december 2020 betalades 25 procent ut i tillägg till det månatliga preliminära bostadsbidraget. Det innebär att i snitt ca 138 000 barnhushåll fick ett tillskott varje månad på 25 procent av sitt preliminära bostadsbidrag under andra halvåret 2020.

De negativa ekonomiska konsekvenserna av en långdragen pandemi har drabbat stora grupper i samhället, däribland unga och barnhushåll. Regeringen ser skäl att föreslå att ett tillfälligt tilläggsbidrag åter ska lämnas till barnfamiljer med bostadsbidrag. Regeringen föreslår att tilläggsbidraget ska ha samma konstruktion, målgrupp och omfattning som det tillfälliga tilläggsbidrag som tidigare lämnades med anledning av pandemin.

Bostadsbidraget är en träffsäker förmån för att nå hushåll med svag ekonomi. Av den anledningen är bostadsbidraget en lämplig förmån att använda för att ge ekonomiskt utsatta barnhushåll extra resurser. Boendekostnaden är den största enskilda utgiftsposten för många hushåll, och för att minska risken att barnfamiljer inte kan betala sina boendekostnader är det lämpligt att under en begränsad tid åter förstärka bostadsbidraget till barnfamiljer med ett tilläggsbidrag. Ett förstärkt bostadsbidrag kan också ge ett stöd för de hushåll med barn som inte tidigare har haft bostadsbidrag men som med anledning av utbrottet av covid-19 har fått en stor försämring av sina disponibla inkomster och därför ansöker om och beviljas bostadsbidrag. Förstärkningen ökar inte risken för skuldsättning inom bostadsbidragssystemet.

Tilläggsbidraget till barnfamiljer ska lämnas månadsvis med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas för samma månad. Tilläggsbidraget ska inte ingå i den slutliga avstämningen av bostadsbidraget som görs efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret.

Bestämmelserna om tilläggsbidrag till barnfamiljer ska träda i kraft den 1 juli 2021 och gälla t.o.m. december 2021. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bostadsbidrag som avser tid före den 1 juli 2021.

Lagändringarna som innebär att de nuvarande bestämmelserna om bostadsbidrag återinförs ska träda i kraft den 1 januari 2022. Bestämmelserna om tilläggsbidrag till barnfamiljer ska fortfarande gälla i fråga om bostadsbidrag som avser tid före den 1 januari 2022.

Kostnaden beräknas bli 560 miljoner kronor för anslaget bostadsbidrag inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.

Ändringar av statens utgifter

Regeringen lämnar i propositionen förslag om ändringar av anslagens nivå för 89 anslag inom 21 utgiftsområden. Nedan redovisas propositionens förslag per utgiftsområde.

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Ramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 149 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Anslaget 3:1 Sametinget föreslås öka med 2,5 miljoner kronor till följd av en ökad ärendehantering, tillkommande uppdrag och ett ökat behov av samverkan med andra myndigheter för Sametinget.

Vidare föreslår regeringen att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. minskas med 2 miljoner kronor för att finansiera ökningen av anslaget 1:2 Kammarkollegiet inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. föreslås öka med 1,5 miljoner kronor till följd av en ökad ärendehantering, tillkommande uppdrag och ett ökat behov av samverkan med andra myndigheter för länsstyrelserna, särskilt i de nordliga länen. Delar av medlen för länsstyrelsernas arbete mot mäns våld mot kvinnor bör, för att kunna användas för bidrag till kommunernas arbete mot prostitution och människohandel, flyttas till anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering. Anslaget 5:1 bör därför minskas med 3 miljoner kronor. Sammantaget bör anslaget minskas med 1,5 miljoner kronor.

Kostnaderna för valadministrationens nya it-system förväntas bli högre än vad som tidigare beräknats. Det nya it-systemet ska kunna användas vid de allmänna valen 2022. Anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati bör därför ökas med 15 miljoner kronor.

Justitiekanslern har fått i uppdrag att bevaka statens rätt med anledning av en underrättelse om tvist i enlighet med Sveriges bilaterala investeringsskyddsavtal med Kina (I2021/00036 [delvis]). Anslaget 6:2 Justitiekanslern bör därför ökas med 25 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 2:5 Driftssäker och tillgänglig elektronisk kommunikation inom utgiftsområde 22 Kommunikationer minskas med motsvarande belopp.

Integritetsskyddsmyndigheten har på grund av EU-domstolens dom Schrems II C-311/18 fått utökade krav på att utreda klagomål från enskilda om hur deras personuppgifter behandlas. För att stärka myndighetens förmåga att möta dessa ökade krav och bedriva en ändamålsenlig och rättssäker tillsyn för att värna medborgarnas rätt till skydd av personuppgifter i digitala miljöer samt för att hantera det ökade antalet ansökningar om kameratillstånd, bör anslaget 6:3 Integritetsskyddsmyndigheten ökas med 10 miljoner kronor.

För att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning, och hantera de ökade utgifterna för det rättighetsbaserade driftsstödet, bör anslaget 8:1 Mediestöd ökas med 100 miljoner kronor.

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Ramen för utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning ökas med 22 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 fördes ett nytt anslag 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner upp på statens budget inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner för att hjälpa vissa kommuner och regioner att vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. Regeringen avser att inrätta en tillfällig kommundelegation 2021–2024 för att fördela dessa medel. Delegationen bör inrättas som ett beslutande organ inom Kammarkollegiet. Anslaget 1:2 Kammarkollegiet bör därför ökas med 2 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse minskas med motsvarande belopp.

Enligt Europeiska investeringsbankens prognos förväntas kostnaderna för att infria garantier öka under 2021, vilket för Sveriges del kommer att innebära en ökad kostnad jämfört med vad som tidigare har beräknats. För att säkerställa att Sverige kan betala sin andel av de förväntade infriandena bör anslaget 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter ökas med 23 miljoner kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 2:2 Allmänna reklamationsnämnden inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik minskas anslaget 1:15 Statens servicecenter med 3 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Ramen för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution ökas med 20 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

För att bekämpa brotten och deras orsaker behöver den verksamhet som bedrivs av myndigheterna stärkas. Tullverket spelar en viktig roll i rättskedjan, och för att stärka myndighetens operativa verksamhet med nödvändig teknisk utrustning bör anslaget 1:2 Tullverket ökas med 20 miljoner kronor.

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökas med 317 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

För att bekämpa brotten och deras orsaker behöver den verksamhet som bedrivs av myndigheterna i rättskedjan stärkas. Antalet ärenden hos Åklagarmyndigheten har ökat, särskilt de ärenden som avser grova och svårutredda brott. För att myndigheten ska kunna vara en del av en effektiv

rättskedja även i fortsättningen behöver antalet åklagare öka. Anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten bör därför ökas med 90 miljoner kronor.

För att Ekobrottsmyndigheten ska kunna hantera såväl ett ökat antal som fler särskilt resurskrävande ärenden bör anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten ökas med 30 miljoner kronor.

Antalet inkomna mål till domstolarna fortsätter att öka. För att säkerställa att domstolarna har förutsättningar att hantera målen med bibehållen kvalitet och effektivitet samt uppnå regeringens verksamhetsmål bör anslaget 1:5 Sveriges Domstolar ökas med 50 miljoner kronor.

Beläggningssituationen i häkten och anstalter är fortfarande ansträngd. Kriminalvården bör ges bättre förutsättningar att upprätthålla kvalitet, effektivitet och tillräckligt god säkerhet inom verksamheten. Anslaget 1:6 Kriminalvården bör därför ökas med 50 miljoner kronor. Kriminalvården har på uppdrag av regeringen bedrivit försöksverksamhet med en modell för tidig och samordnad planering av insatser, s.k. inslussning. Mot bakgrund av erfarenheterna från Kriminalvårdens försöksverksamhet och Brottsförebyggande rådets utvärdering av denna ser regeringen behov av att Kriminalvården fortsätter att utveckla arbetet med inslussning inför en bredare spridning av modellen. Inom ramen för ett sådant utvecklingsarbete bör också särskilt fokus riktas mot insatser för unga dömda. Vidare ska minst ett av de av särskilt utsatta områdena som Polismyndigheten har pekat ut ingå. Anslaget bör därför ökas med 6 miljoner kronor. Sammantaget bör anslaget 1:6 Kriminalvården ökas med 56 miljoner kronor.

Anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet används för Brottsförebyggande rådets förvaltningsutgifter och för utgifter för verksamheten vid ett nationellt centrum för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. För att stärka myndighetens möjligheter att bidra till ett effektivt förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism bör ändamålet för anslaget utvidgas så att det blir möjligt att använda medel från detta för bidrag till exempelvis forskning. Anslaget bör därför även få användas för bidrag till projekt eller verksamhet som bedrivs utanför myndigheten som syftar till att stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

Ett ökat ärendeflöde i brottmålskedjan ökar behovet av utredningar och analyser från Rättsmedicinalverket. Anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

Utgifterna för statens skaderegleringsverksamhet förväntas bli högre än tidigare beräknat på grund av att antalet skadeståndsärenden har ökat, främst i fråga om ersättningar vid frihetsberövande, och ett större ärende om anspråk på ersättning. Anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. bör därför ökas med 55 miljoner kronor.

Sluta skjut är ett samverkansbaserat arbetssätt mot grovt våld i kriminella grupperingar som har prövats i Malmö sedan 2018. Samarbete mellan olika aktörer har visat sig vara framgångsrikt. Mot bakgrund av den allvarliga problematiken med skjutvapenvåld i kriminella miljöer bör strategin spridas

till flera orter i Sverige. Anslaget 1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete bör därför ökas med 6 miljoner kronor.

Verksamheten inom fonden för inre säkerhet bedrivs utifrån ett nationellt program som delvis omfattar fleråriga projekt. Vissa projekt kunde under 2020, bl.a. på grund av spridningen av covid-19, inte använda tilldelade medel i den takt som hade planerats. Genomförandet av dessa projekt bör fortsätta. För att kunna finansiera resterande del av det nationella programmet och de ekonomiska åtaganden som tidigare har gjorts behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering bör därför ökas med 20 miljoner kronor.

Eftersom vissa projekt inte har hunnit använda tilldelade medel som planerat bedöms ett antal ekonomiska åtaganden infrias senare än beräknat. Dessutom väntas nödvändiga förutsättningar finnas på plats under innevarande år för att börja ingå åtaganden för programperioden 2021–2027. Sammantaget innebär detta att bemyndigandet bör ökas med 85 miljoner kronor och slutåret förlängas med ett år.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Ramen för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ska vara oförändrad 2021, enligt regeringens förslag.

I budgetpropositionen för 2019 föreslogs att anslaget 1:11 Försvarets materielverk skulle finansiera myndighetens utgifter som kan direkt hänföras till verksamheten med att anskaffa av försvarsmateriel för Försvarsmaktens behov. Ändamålet behöver till följd av detta utvidgas så att även anskaffning av försvarsmateriel klassificerade som samhällsinvesteringar omfattas. Anslaget 1:11 Försvarets materielverk bör därför även få användas för myndighetens samhällsinvesteringar.

Uppgifter om håll i passagerarfartyget M/S Estonias skrov som inte tidigare har rapporterats har föranlett Statens haverikommission att tillsammans med haveriutredningsmyndigheterna i Estland och Finland inleda ett förberedande utredningsarbete. Nya undervattensundersökningar under 2021 förväntas medföra ökade utgifter för myndigheten. Statens haverikommission behöver med anledning av åtgärderna även förstärka sin externa kommunikation. Anslaget 2:7 Statens haverikommission bör därför ökas med 21,5 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 2:4 Krisberedskap minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte i någon större utsträckning påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Finland avser att anskaffa nytt stridsflyg. Saab AB kommer att lämna erbjudande om Jas 39 Gripen. Finland förväntas välja leverantör under 2021 och ingå ett avtal med vald leverantör under första kvartalet 2022. Om Finland väljer Jas 39 Gripen som nytt stridsflygssystem kan regeringen, under förutsättning att riksdagen beslutar om detta i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2022, bemyndiga Försvarsmakten och Försvarets materielverk att beställa utveckling av Gripensystemet som innebär

harmonisering. Det är dock angeläget att regeringen redan under 2021 kan göra utfästelser om en framtida harmonisering. Riksdagen bör därför bemyndiga regeringen att under 2021 göra utfästelser om utveckling av det svenska Gripen-systemet som innebär en harmonisering av det svenska stridsflyget med det finländska, under förutsättning att Finland beslutar om anskaffning av Jas 39 Gripen som nytt stridsflygsystem. Riksdagen bör även godkänna som en riktlinje att utgifter som hänförs till att genomföra av denna utveckling hanteras genom anpassningar av Försvarsmaktens verksamhet på stridsflygområdet, med inkomster som uppkommer i samband med försäljningen av Jas 39 Gripen och med ökade anslag under perioden 2026–2032.

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Ramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ska vara oförändrad 2021, enligt regeringens förslag.

Den del av kostnaderna vid utlandsmyndigheterna som Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) svarar för påverkas av den svenska kronans växelkurs. Med de slutliga beräkningarna av valutakursförändringarna under 2020 som grund bedöms Sidas del av kostnaderna vid utlandsmyndigheterna bli högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) bör därför ökas med 2,7 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Ramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökas med 5 662,4 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Spridningen av covid-19 och Socialstyrelsens centrala roll för beredskapen och arbetet inom hälso- och sjukvården samt inom omsorgen har resulterat i att myndigheten har en fortsatt ökad bemanning, bl.a. med inlånad personal. Myndigheten har även kostnader för förstärkningar av funktioner och system. Anslaget 1:1 Socialstyrelsen bör därför ökas med 21,4 miljoner kronor.

Kostnaderna för läkemedel inom förmånerna har ökat mer än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna bör därför ökas med 168 miljoner kronor.

Till följd av att belastningen på vården fortsätter att vara hög på grund av spridningen av covid-19 bör regionerna tillföras ytterligare medel för merkostnader för vård av patienter med covid-19 och för uppskjuten vård med anledning av samma sjukdom. Anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård bör därför ökas med 2 miljoner kronor. För att kunna möta behovet av en fortfarande storskalig testning och smittspårning bör anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 1,65 miljarder kronor. Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner ingick den 8 december 2020 en överenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19.

Nya bedömningar av planerade leveranser och kostnader per dos för vaccininköp visar att ytterligare medel behöver tillföras. Anslaget bör därför ökas med 1 miljard kronor. Staten ersätter regionerna för vaccinering med 275 kronor per given vaccindos. Vaccinationsviljan har ökat sedan vaccinationerna startade, vilket innebär att fler bedöms bli vaccinerade än tidigare beräknat. Anslaget bör därför ökas med 700 miljoner kronor. Regioner och kommuner bör få möjlighet att för perioden maj–juni 2021 ansöka om ersättning för merkostnader som uppstår för skyndsamma transporter med anledning av covid-19. Anslaget bör därför ökas med 50 miljoner kronor. Regeringen genomför insatser för att åstadkomma en långsiktigt hållbar finansiering av läkemedel. Anslaget bör därför ökas med 8 miljoner kronor. Sammantaget bör anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård ökas med 5 408 000 000 kronor.

Den belastning som pandemin alltjämt innebär för vården och omsorgen medför att den tillsyn som bedrivs av Inspektionen för vård och omsorg fortfarande är omfattande. Anslaget 1:12 Inspektionen för vård och omsorg bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

Till följd av den fortsatta spridningen av covid-19 bör statsbidraget för personlig skyddsutrustning för personliga assistenter förlängas till att även omfatta maj–juni 2021. Anslaget 4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

Organisationer som arbetar med barn i utsatta situationer behöver anpassa eller förstärka sina stödverksamheter för att möta ökade eller ändrade behov till följd av pandemin. Stödverksamheten syftar till att lindra den utsatthet som drabbar barn när de exempelvis inte kan gå till skolan, delta i fritidsverksamheter eller måste isolera sig i hemmet. Sådan isolering riskerar att öka förekomsten av våld, kontroll och missbruk i hemmet samt bidra till ökad psykisk ohälsa. Insatserna kan avse bl.a. ökad närvaro på internet och annat stöd till utsatta barn. Organisationerna behöver till följd av detta ytterligare medel för att kunna bedriva sin verksamhet. Anslaget 5:2 Barnets rättigheter bör därför ökas med 45 miljoner kronor.

Förslaget att tillföra anslaget ytterligare medel är en av de åtgärder regeringen vidtar i enlighet med riksdagens tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett stöd som bättre når fram till det breda civilsamhället (se anslaget 13:5 Insatser för den ideella sektorn inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid).

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Ramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ökas med 330 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Enligt 2 kap. 5 a § socialförsäkringsbalken kan regeringen, vid extraordinära händelser i fredstid, meddela föreskrifter om undantag från vissa bestämmelser om bl.a. sjukpenning. Med anledning av spridningen av covid-19 beslutade regeringen om ett tillfälligt undantag för försäkrade från att prövas mot ett normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden efter

rehabiliteringskedjans dag 180 och 365, i de fall den försäkrades vård eller rehabilitering förskjutits till följd av effekterna av covid-19. De nuvarande bestämmelserna gäller t.o.m. den 30 juni 2021. Tillgången till vård och rehabilitering påverkas fortfarande av smittspridningen, vilket leder till att sjukskrivningstiderna förlängs för dem som väntar på sådana insatser. De tillfälliga bestämmelserna om att försäkrade kan undantas från bedömning av arbetsförmågan mot ett normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden vid uppskjuten vård eller rehabilitering bör mot denna bakgrund förlängas till att gälla t.o.m. den 31 december 2021. Anslaget 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. bör därför ökas med 330 miljoner kronor.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Ramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn ökas med 560 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

I propositionen lämnas förslag om att införa av ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som har, eller senare under 2021 kommer att ha, rätt till bostadsbidrag. Förslaget medför att statens utgifter för bostadsbidrag beräknas öka. Anslaget 1:8 Bostadsbidrag bör därför ökas med 560 miljoner kronor.

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

Ramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering ökas med 85 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Den pågående spridningen av covid-19 har ökat risken för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Ytterligare medel bör därför avsättas för organisationer som arbetar med stöd till våldsutsatta kvinnor, barn och hbtqi-personer och mot våld i nära relationer. Anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder bör därför ökas med 45 miljoner kronor. Det finns också behov av att förstärka verksamheten vid den stödlinje som drivs av Länsstyrelsen i Stockholms län och vänder sig till den som riskerar att utöva våld i en nära relation. Anslaget bör därför ökas med 2 miljoner kronor. Även förebyggande arbete och insatser för att säkra skydd och stöd till utsatta inom prostitution och människohandel behöver förstärkas i form av ökat kompetensstöd och förstärkning av regionkoordinatorerna via Jämställdhetsmyndigheten. Anslaget bör därför ökas med 13 miljoner kronor. Därutöver har regeringen i propositionen Förebyggande av våld i nära relationer bl.a. lämnat förslag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) som innebär att det av lagen ska framgå att det till socialnämndens ansvar hör att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende (prop. 2020/21:163). Lagändringarna, som föreslås träda i kraft den 1 augusti 2021, medför behov av ytterligare medel för information och vägledning till berörda myndigheter, däribland kommuner och regioner. Anslaget bör därför ökas med 15 miljoner kronor. Vidare bör 7 miljoner kronor tillföras för insatser mot våld i ungas partnerrelationer. På anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse finns medel avsatta för länsstyrelsernas arbete med mäns våld mot kvinnor. Länsstyrelserna bör

kunna använda delar av dessa medel för bidrag till kommunernas arbete mot prostitution och människohandel. Sådana bidrag hänförs dock till ändamålet för detta anslag, som därmed bör vara det anslag som belastas. Anslaget bör därför ökas med 3 miljoner kronor. Finansiering sker genom att anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. minskas med motsvarande belopp. Sammantaget bör anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder ökas med 85 miljoner kronor.

Förslaget att tillföra anslaget ytterligare medel är en av de åtgärder regeringen vidtar i enlighet med riksdagens tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett stöd som bättre når fram till det breda civilsamhället (se anslaget 13:5 Insatser för den ideella sektorn inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid).

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Ramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ökas med 528,3 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Medel föreslås tillföras anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser för att öka antalet extratjänster och introduktionsjobb samt matchningstjänster. Det antas leda till att färre personer får ersättningar från anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd. Anslaget bör därför minskas med 85 miljoner kronor. Vidare har möjligheten att deltidstudera vid sidan av deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin utökats från sex till tolv månader under 2021. Anslaget bör därför minskas med 2 miljoner kronor. I budgetpropositionen för 2021 angav regeringen att bidraget till mindre arbetslöshetskassor avvecklas. Med anledning av det ökade antalet ersättningstagare bör berörda arbetslöshetskassor få en längre omställningsperiod genom att avvecklingen senareläggs. Regeringen anser att bidraget bör lämnas tillfälligt även för 2021. Anslaget bör därför ökas med 5 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader minskas med 5 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Sammantaget bör anslaget 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskas med 82 miljoner kronor.

Medel tillförs för att möta behoven med anledning av ett ökat antal långtidsarbetslösa, och för att förstärka arbetet med reformeringen av Arbetsförmedlingen. Av denna anledning bör även ytterligare medel tillföras för matchningstjänster, extratjänster och introduktionsjobb. Anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser bör därför ökas med 448 miljoner kronor. Kommunernas möjligheter att skapa sommarjobb för ungdomar bör stärkas för att förbättra ungdomarnas framtida möjlighet till inträde på arbetsmarknaden. Anslaget bör därför ökas med 180 miljoner kronor. För att fler arbetssökande med funktionsnedsättning ska komma i arbete eller studier föreslås ökade resurser för arbetsförberedande insatser inom ramen för Arbetsförmedlingens upphandlade tjänst Introduktion till arbete. Anslaget bör därför ökas med 7,8 miljoner kronor. Slutligen har möjligheten att deltidstudera vid sidan av deltagande i jobb- och

utvecklingsgarantin utökats från sex till tolv månader under 2021. Anslaget bör därför minskas med 1 miljon kronor. Sammantaget bör anslaget ökas med 634,8 miljoner kronor.

Medel föreslås tillföras anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser för att öka antalet matchningstjänster. Därutöver tillförs resurser till extratjänster och introduktionsjobb 2021. Det antas leda bl.a. till att fler har en subventionerad anställning och därmed att färre personer får ersättningar från anslaget 1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare. Det anslaget bör därför minskas med 21 miljoner kronor.

Sveriges årliga medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO) betalas i schweiziska franc. På grund av den försvagade svenska kronkursen är de anvisade medlen otillräckliga, och anslaget 2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO) bör därför ökas med 3 miljoner kronor.

Ökningen finansieras delvis genom att anslagen 2:2 Arbetsdomstolen, 2:4 Medlingsinstitutet och 2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap minskas med vardera 500 000 kronor. Minskningarna bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från dessa anslag.

Utgiftsområde 15 Studiestöd

Ramen för utgiftsområde 15 Studiestöd ökas med 175,5 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

I propositionen föreslås att medel tillförs för åtgärder som tillfälligt kommer att öka utbudet av utbildning, exempelvis medel för fler sommarkurser på universitet och högskola, medel för utökning av utbildningsplatser på folkhögskola samt satsningar inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning. Detta leder till ökade utgifter för studiestöd. Anslagen 1:2 Studiemedel och 1:3 Avsättning för kreditförluster bör därför ökas med 167,1 miljoner kronor respektive 8,4 miljoner kronor.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökas med 1 618,4 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Elever i grundskolan och gymnasieskolan har drabbats negativt av spridningen av covid-19. Anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet behöver därför tillföras 100 miljoner kronor för lovskola och andra insatser utanför ordinarie undervisningstid och 250 miljoner kronor för en förstärkning av det statliga stödet till skolväsendet. För att öka möjligheten för elever som slutfört sin gymnasieutbildning under 2020 och 2021 och som drabbats negativt av spridningen av covid-19 att höja sina betyg avser regeringen att under 2021 sänka den avgift som huvudmannen för utbildningen kan ta ut från den som genomgår provning. Anslaget bör därför ökas med 15 miljoner kronor. Inom anslaget finns medel avsatta för personalförstärkning inom elevhälsan, för specialpedagogiska insatser och för fortbildning när det gäller sådana insatser, samt för speciallärarutbildning

inom Lärarlyftet. Fortbildning inom specialpedagogik och speciallärarutbildning bör dock, med hänsyn till de berörda anslagens ändamål, finansieras av medel från anslaget 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal. Anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet bör därför minskas med 245,5 miljoner kronor. Sammantaget bör anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet ökas med 119,5 miljoner kronor.

Statens skolverk behöver kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag, bl.a. för anställning av lärarassistenter och för förskoleklasser och grundskolor med socioekonomiska utmaningar. Bemyndigandet för anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet bör därför ökas med 475 miljoner kronor.

För att minska antalet riktade statsbidrag på utbildningsområdet anser regeringen att statsbidraget för mindre barngrupper i förskolan och statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder inom förskolan, fritidshemmet och annan pedagogisk verksamhet till kommuner som tillämpar maxtaxa bör föras samman till ett sammanhållet bidrag riktat till förskolan. Avsikten är att det nya statsbidraget beviljas per kalenderår (bidragsår) och beslutas året före bidragsåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2021 för anslaget 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m. ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 1 729 miljoner kronor 2022.

Fortbildning inom specialpedagogik samt speciallärarutbildning, som tidigare finansierats av medel från anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet, bör med hänsyn till de berörda anslagens ändamål, finansieras av medel från anslaget 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal, som därför bör ökas med 245,5 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet minskas med samma belopp.

Kommunerna bör ges förutsättningar att skapa fler utbildningar av högre kvalitet, där yrkesinriktad regional vuxenutbildning (regionalt yrkesvux) inom kommunal vuxenutbildning (komvux) kombineras med kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi), eller utbildning i svenska som andraspråk. Vidare bör Statens skolverk genomföra informationsinsatser. Anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning bör därför ökas med 779,2 miljoner kronor. Det finns behov av att påbörja en försöksverksamhet med inledande kartläggning och validering inom yrkesutbildning i komvux. Anslaget bör därför ökas med 35 miljoner kronor. Kommunerna bör ersättas retroaktivt för sin medfinansiering av regionalt yrkesvux 2020. Anslaget bör därför ökas med 332 miljoner kronor. Sammantaget bör anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning ökas med 1 146 200 000 kronor.

Under pandemin har medel tillförts för fler utbildningsplatser och andra satsningar inom yrkeshögskolan. Regeringen avser därför att ge Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att utöka sin information om utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan genom vägledningsinsatser. Vidare avser regeringen att

ge myndigheten i uppdrag att utveckla informationen om och stödet till utbildningsanordnarna inom yrkeshögskolan när det gäller att erbjuda svenska med yrkesinriktning. Anslaget 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan bör därför ökas med 3,5 miljoner kronor.

För att Myndigheten för yrkeshögskolan så effektivt som möjligt ska kunna besluta om statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning behöver bemyndigandet för anslaget 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning ökas med 380 miljoner kronor.

Mot bakgrund av utvecklingen på arbetsmarknaden bedöms behoven av utbildning öka. Sommarkurser ger studenter möjlighet att läsa in en utbildning i snabbare takt, att bredda sina studier till andra områden eller att vidareutbilda sig. För att möjliggöra för fler att läsa sommarkurser bör ytterligare medel tillföras. Sammantaget innebär detta en ökning av anslagen till 23 lärosäten med 120 726 000 kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 ökades anslaget 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor med 720 miljoner kronor 2021 för en förstärkning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå. I propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60) beskriver regeringen principerna för hur dessa medel bör fördelas. Regeringen återkommer därför nu med förslag till fördelning av medlen till universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå, i enlighet med de nämnda principerna. Sammantaget innebär detta en ökning av 30 anslag till lärosäten med 639 686 000 kronor. Vidare föreslås en ökning av anslaget 1:23 Sveriges lantbruksuniversitet inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel med 24 165 000 kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 tillfördes medel för en permanent utbyggnad av yrkesläraryrket i syfte att underlätta omställning till läraryrket och möjliggöra utbildning av fler yrkeslärare. Regeringen bedömer att Högskolan Väst har förutsättningar att utöka yrkesläraryrket, och anslaget 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå bör därför ökas med 984 000 kronor.

Ökningen finansieras genom att anslaget 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget eftersom högskolan inte längre anordnar yrkesläraryrket.

För att möjliggöra för fler att läsa sommarkurser behöver ytterligare medel tillföras. Anslaget 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet bör därför ökas med 7 107 000 kronor. Vidare bör resurserna till forskning och utbildning på forskarnivå utökas, och anslaget bör därför ökas med 56 149 000 kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor minskas med motsvarande belopp. Sammantaget bör

anslaget 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet ökas med 63 256 000 kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 ökades anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation med 1,11 miljarder kronor, och för de kommande åren beräknades anslaget öka med väsentligen motsvarande belopp. Beställningsbemyndigandet behöver ökas för att möjliggöra ökade ekonomiska åtaganden med anledning av anslagsökningen. Bemyndigandet bör därför ökas med 3,95 miljarder kronor.

Behov av ytterligare medel till European Spallation Source ERIC (ESS) har uppstått med anledning av pandemin, eftersom vissa utvecklingsarbeten som skulle ha utförts av andra medlemsländer inte har kunnat genomföras på grund av reserestriktioner. För att underlätta för ESS att hantera den uppkomna situationen bör bemyndigandet att besluta om bidrag till ESS ökas med 300 miljoner kronor.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Ramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ökas med 220 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete minskas med 22 miljoner kronor för att finansiera ökningarna av anslagen 4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor och 7:2 Bidrag till kulturmiljövård. Minskningen bedöms inte i någon större utsträckning påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

För att öka genomslagskraften av statsbidraget Skapande skola bedömde regeringen i budgetpropositionen för 2021 att målgruppen för bidraget bör begränsas till att enbart omfatta elever i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer eftersom behovet är större där än i förskolan. Ändamålet för anslaget 1:3 Skapande skola bör därför ändras så att det inte längre omfattar utgifter för statsbidrag till Skapande skola för barn i förskolan.

Pandemin medför negativa ekonomiska konsekvenser för enskilda företagare och utövare inom kulturarvsområdet, såsom slöjdare och kulturhantverkare. I syfte att mildra de ekonomiska konsekvenserna, och för att öka dessa aktörers möjligheter att fortsätta med sin verksamhet, bör anslaget 4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor ökas med 2 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete minskas med motsvarande belopp.

Pandemin medför negativa ekonomiska konsekvenser för ideella kulturarvsverksamheter. Dessa verksamheter har betydelse för såväl besöksnäringen och företagande i lokalsamhället som för att bevara och göra det gemensamma kulturarvet tillgängligt i hela landet. I syfte att mildra de ekonomiska konsekvenserna och för att öka möjligheterna för de nämnda aktörerna att fortsätta med sin verksamhet bör anslaget 7:2 Bidrag till kulturmiljövård ökas med 20 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att

anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete minskas med motsvarande belopp.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor beviljar statsbidrag i form av organisationsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer. Myndighetens möjligheter att ingå åtaganden behöver öka för att arbetet med att dela ut bidrag ska vara effektivt. Bemyndigandet för anslaget 12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet bör därför ökas med 30 miljoner kronor.

Spridningen av covid-19 och de restriktioner och allmänna råd som införts med anledning av sjukdomen medför fortsatta negativa konsekvenser för människor i socialt särskilt utsatta situationer. Organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer rapporterar om en ökad efterfrågan från delvis nya grupper som drabbats av exempelvis ohälsa, arbetslöshet och bostadslöshet till följd av pandemin. Mot denna bakgrund bedöms de medel som hittills anvisats inte vara tillräckliga. För att mildra dessa konsekvenser och möta behoven av sociala och humanitära insatser bör anslaget 13:5 Insatser för den ideella sektorn ökas med 50 miljoner kronor.

Förslaget att tillföra anslaget ytterligare medel är en av de åtgärder regeringen vidtar i enlighet med riksdagens tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett stöd som bättre når fram till det breda civilsamhället (bet. 2020/21:FiU43 punkt 2, rskr. 2020/21:199–205). Åtgärden ska ses tillsammans med de förslag till stöd till civilsamhällets organisationer som redovisas under anslaget 5:2 Barnets rättigheter inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg respektive anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering. Regeringen framhåller att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Medel bör tillföras för att upprätthålla och bygga ut antalet utbildningsplatser inom folkhögskolan. Målgrupper för satsningen kan bl.a. vara utrikes födda personer som är arbetslösa och ungdomar som inte har nått målen för en gymnasieutbildning. Anslaget 14:1 Bidrag till folkbildningen bör därför ökas med 170 miljoner kronor. Vidare bör satsningen på svenska för föräldralediga omfatta alla utrikes födda med barn, även asylsökande. En flytt av medel för satsningen mellan två anslag är nödvändig för att åstadkomma detta. Anslaget 14:1 Bidrag till folkbildningen bör därför ökas med 40 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 14:3 Särskilda insatser inom folkbildningen minskas med motsvarande belopp. Sammantaget bör anslaget 14:1 Bidrag till folkbildningen ökas med 210 miljoner kronor.

För att Myndigheten för yrkeshögskolan ska kunna fatta beslut om bidrag till tolkutbildningar som omfattar hela utbildningarnas längd bör slutåret för bemyndigandet för anslaget 14:2 Bidrag till tolkutbildningar förlängas med ett år.

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik ökas med 3 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Riksrevisionen har i granskningsrapporten Stöd till renovering och energieffektivisering – en riktad satsning till vissa bostadsområden (RiR 2019:25) bedömt att stödet för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden är ineffektivt på grund av att det är för snävt utformat och administrativt krångligt. För att möjliggöra en utvidgning av stödet behöver ändamålet för anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer ändras. Anslaget bör därför få användas för utgifter för statsbidrag till energieffektivisering av flerbostadshus samt för statsbidrag till förnyelse av utomhusmiljöer. Anslaget bör även få användas för merkostnader för att administrera stödet.

För att möjliggöra för Boverket att kunna ingå åtaganden under 2021 som medför utgifter 2024 bör slutåret för beställningsbemyndigandet för anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer förlängas med ett år.

Anslaget 2:2 Allmänna reklamationsnämnden ökas med 3 miljoner kronor för att Allmänna reklamationsnämnden ska kunna hantera den kraftigt ökade ärendetillströmningen på grund av bl.a. följderna av spridningen av covid-19, och uppfylla de krav på handläggningstider som följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU av den 21 maj 2013 om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (direktivet om alternativ tvistlösning).

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:15 Statens servicecenter inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning minskas med motsvarande belopp.

Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Ramen för utgiftsområde 19 Regional utveckling ökas med 5 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Under den pågående pandemin har antalet varsel ökat, vilket riskerar att leda till ökad arbetslöshet. Vissa orter har drabbats av många varsel och har ett särskilt stort behov av omställning, varför det är viktigt att öka berörda kommuners och regioners kapacitet att genomföra lokalt och regionalt anpassade omställningsinsatser som bidrar till att skapa en hållbar omstart av Sverige. Anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder bör därför ökas med 5 miljoner kronor.

Anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 används för utbetalningar av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2014–2020. Verksamheten inom regionala fondsprogrammen omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Pandemin har påverkat genomförandet av

regionalfondsprogrammen. Detta har inneburit dels lägre utbetalningar av medel 2020 än vad som tidigare beräknats, dels att utbetalningarna av medel för 2021 beräknas bli lägre än förväntat. Sammantaget innebär detta ett behov av en ökad bemyndiganderam för perioden 2022 och 2023 för att kompensera för lägre utbetalningar under tidigare år. Bemyndigandet bör därför ökas med 400 miljoner kronor.

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Ramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård ökas med 97 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

En del av Sveriges avgift till Europeiska unionen utgörs fr.o.m. 2021 av en komponent baserad på mängden icke materialåtervunnet plastförpackningsavfall som årligen genereras i Sverige. Naturvårdsverket kommer att ansvara för inrapporteringen av dessa uppgifter, vilket medför ökade kostnader. Anslaget 1:1 Naturvårdsverket bör därför ökas med 2 miljoner kronor. Vidare har nedskräpningen ökat på flera ställen i Sverige under pandemin. Denna ökning riskerar att fortsätta framöver till följd av att människor i större utsträckning vistas utomhus. Det finns därför ett behov av stärkta kunskapshöjande insatser kring nedskräpningen och dess effekter, särskilt under pandemin. Anslaget bör därför ökas med 10 miljoner kronor. Sammantaget bör anslaget 1:1 Naturvårdsverket ökas med 12 miljoner kronor.

För att kunna möta en svårare situation på arbetsmarknaden med anledning av spridningen av covid-19 föreslår regeringen en utökad satsning på naturnära jobb för unga för att bidra till att värna vår natur och ge fler vägar till jobb. Åtgärder för värdefull natur inom naturvård, friluftsliv och biologisk mångfald skapar sysselsättning över hela landet genom t.ex. skötsel av naturreservat, upprustning av vandringsleder och bekämpning av invasiva främmande arter. Arbetsuppgifterna kan lämpligen utföras av unga inom ramen för satsningen på naturnära jobb. Anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

En viktig del av arbetet med anpassning till ett förändrat klimat är kunskapshöjande insatser till stöd för myndigheter, kommuner och näringsliv. Kunskaperna om klimatets förändring och dess effekter bör öka ytterligare för att möjliggöra beslut som leder till verkningsfulla åtgärder. Anslaget 1:10 Klimatanpassning bör därför ökas med 40 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:20 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv minskas med motsvarande belopp.

Att nedskräpningen har ökat på flera ställen i Sverige under pandemin riskerar att resultera i ökat plastavfall och annat skräp längs stränderna och i havet. Insatserna för strandstädning behöver till följd av detta stärkas. Anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur inom utgiftsområde 22 Kommunikationer minskas anslaget 1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar med 15 miljoner

kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Medel behöver tillföras för administration och samordning av utvecklingen av åtgärdsarbetet mot övergödning samt Havs- och vattenmyndighetens kommunikation, administration och övrigt arbete kopplat till bidrag enligt förordningen (2009:381) om statligt stöd till lokala vattenvårdsprojekt. Anslaget 1:15 Havs- och vattenmyndigheten bör därför ökas med 4,5 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning inom utgiftsområde 21 Energi minskas anslaget 1:16 Klimatinvesteringar med 20 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

En förutsättning för att medlen på anslaget 1:16 Klimatinvesteringar ska kunna användas på ett effektivt sätt är att det finns möjlighet att teckna avtal om fleråriga projekt. På så sätt kan fler stora, långsiktiga och effektiva klimatinvesteringar komma till stånd. Investeringsviljan är stor, men många klimatinvesteringar har försenats på grund av pandemin. Planerade utbetalningar har därför skjutits upp. Ett ökat bemyndigande skulle innebära ökade möjligheter att bevilja investeringsstöd och även att främja en grön återhämtning efter pandemin. Bemyndigandet för anslaget 1:16 Klimatinvesteringar bör därför ökas med 500 miljoner kronor.

För att stödet till regionala elektrifieringspiloter med laddinfrastruktur för tunga fordon ska få genomslag behöver medel kunna fördelas också för stöd till eldrivna lastbilar. Anslaget 1:17 Klimatpremier bör därför ökas med 100 miljoner kronor. För att finansiera ökningen av anslaget minskas anslaget 1:5 Infrastruktur för elektrifierade transporter inom utgiftsområde 21 Energi med samma belopp.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 ökades anslaget 1:10 Klimatanpassning. Vidare har regeringen beslutat om en högre stödnivå, som innebär att kommunerna numera kan få bidrag för hela kostnaden för sina åtgärder. Detta innebär att fler åtaganden behöver kunna ingås som medför utgifter kommande år. Bemyndigandet för anslaget 1:10 Klimatanpassning bör därför ökas med 15 miljoner kronor.

Utgiftsområde 21 Energi

Ramen för utgiftsområde 21 Energi ökas med 180 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:17 Klimatpremier inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård minskas anslaget 1:5 Infrastruktur för elektrifierade transporter med 100 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Intresset för att installera solceller har varit större än väntat. För att möjliggöra att fler av de privatpersoner som har installerat och ansökt om solcellsstöd kan få ta del av stödet behöver en lösning tas fram, om det är möjligt med tanke på frågans komplexitet. Till följd av detta behöver anslaget tillföras medel. Anslaget 1:7 Energiteknik bör därför ökas med 260 miljoner kronor.

Det lokala och regionala energi- och klimatarbetet är centralt för klimatomställningen. För att länsstyrelserna ska kunna upprätthålla arbetet med att samordna och leda det regionala klimatarbetet bör anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning ökas med 20 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:16 Klimatinvesteringar inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård minskas med motsvarande belopp.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Ramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer ökas med 74 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Regeringen avser att införa ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik i hela Sverige. Det kräver anpassningar i de befintliga biljettsystem som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna ansvarar för. De totala kostnaderna för detta beräknas till ca 200 miljoner kronor. Den kommunala finansieringsprincipen är tillämplig, och därför bör staten ersätta regionerna för dessa kostnader. I övrigt uppstår kostnader för förberedelser även hos Trafikverket och Transportstyrelsen. För att klara den tidsplan som anges i januariavtalet krävs att genomförandet påbörjas sommaren 2021. Till följd av detta behöver totalt 30 miljoner kronor avsättas på anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur för att påbörja arbetet med ett nationellt biljettsystem för kollektivtrafik. Av beloppet kan 15 miljoner kronor frigöras genom en omprioritering inom anslaget. Anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur bör därför ökas med 15 miljoner kronor. Anslagsändamålet behöver vidare utökas så att anslaget även kan användas för utgifter för medfinansiering till regionerna för deras kostnader för att införa ett nationellt biljettsystem för kollektivtrafik. Regeringen avser att återkomma med förslag om ytterligare medel för genomförandet i budgetpropositionen för 2022. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård minskas med motsvarande belopp.

Trafikverket har för perioden juni–december 2020 en betydande upplupen skatteskuld för förbrukning av el inom järnvägssektorn. Anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur bör därför ökas med 453 miljoner kronor. Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 avsattes medel för en miljökompensation om 400 miljoner kronor per år 2021–2025. Den minskade lönsamheten för de företag som tillhandahåller godstransporter medför en fortsatt risk för neddragningar i verksamheterna, vilket kan leda till en icke önskad överflyttning av godstransporter från järnväg till väg. En

utökad miljökompensation bedöms kunna motverka en sådan utveckling. Anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur bör därför ökas med 150 miljoner kronor. Stödet förutsätter ett godkännande av Europeiska kommissionen. Sammantaget bör anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur ökas med 603 miljoner kronor.

Trafikverket har en stor mängd kontrakt ingångna med entreprenörer med olika löptider för drift och underhåll inom väg och järnväg. Kontrakt som var beräknade att ingås 2020 har senarelagts till 2021. Detta innebär att de utestående åtagandena vid utgången av 2020 blev mindre än beräknat, men i gengäld beräknas de utestående åtaganden 2021 att öka. Därutöver löses ett antal optioner om kontraktsförlängning ut 2021. De ekonomiska åtagandena för dessa redovisas mot bemyndigandet först när de utnyttjas. Bemyndigandet för anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur bör därför ökas med 1 miljard kronor.

Med anledning av spridningen av covid-19 gav regeringen i slutet av december 2020 i uppdrag åt Trafikverket att förhandla fram och ingå avtal med ett antal flygplatser om temporär beredskap på flygplatserna. Uppdraget syftade till att komplettera nätet av ordinarie beredskapsflygplatser för att tillgodose behov av samhällsviktiga luftfartstransporter för hälso- och sjukvården, t.ex. ambulansflyg. Enligt ett uppdrag från regeringen i februari 2021 har Trafikverket förhandlat fram och ingått överenskommelser om att vissa flygplatser ska fortsätta att vara temporära beredskapsflygplatser under perioden mars–maj 2021. De ökade tillfälliga utgifterna 2021 beräknas uppgå till ca 17 miljoner kronor mer än tidigare anvisat. Därutöver finns ett kreditutnyttjande från 2020 som uppgår till 1,19 miljoner kronor. Anslaget 1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser bör därför ökas med 18,2 miljoner kronor.

Anslaget 1:10 Från EU-budgeten finansierade stöd till transeuropeiska nätverk används till utgifter för bidrag som EU beviljar genom det äldre regelverket om finansiering på området för transeuropeiska transportnät (TEN-T) och enligt Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF). Medel får användas till högst ett belopp som motsvarar uppburet finansiellt stöd från Europeiska unionen. De medel som är möjliga att få under 2021, och som ska redovisas mot inkomsttitel och därmed belasta anslaget, beräknas överstiga den anvisade anslagsnivån med 310 miljoner kronor. Utöver detta tillkommer 168 miljoner kronor som under 2020 redovisades mot inkomsttitel, men som belastar anslaget 2021, eftersom det inte fanns utrymme på anslaget under 2020. Anslaget 1:10 Från EU-budgeten finansierade stöd till transeuropeiska nätverk bör därför ökas med 478 miljoner kronor.

Anslaget 1:14 Trängselskatt i Göteborg används för utgifter för att finansiera investeringar i kollektivtrafik, järnväg och väg i Göteborgsregionen, investeringskostnader och utbyte av utrustning i betalsystemet samt system- och administrationskostnader för trängselskatten i Göteborg. På grund av en ökad produktionstakt behöver Trafikverket kunna teckna ytterligare

entreprenadkontrakt redan under 2021. Bemyndigandet för anslaget 1:14 Trängselskatt i Göteborg bör därför ökas med 300 miljoner kronor.

Den utdragna pandemin innebär stora utmaningar för kollektivtrafiken. Det beräknas uppstå intäktsförluster för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna åtminstone under det första halvåret 2021. Dessa förluster innebär att turtätheten riskerar att minska och därmed också motverka utvecklingen av en miljömässigt hållbar tillgänglighet. För att regionerna ska kunna få resurser att upprätthålla kapaciteten i kollektivtrafiken bör anslaget 1:18 Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik ökas med 1 miljard kronor.

Enligt förordningen (2018:1118) om körkortslån är beslut om körkortslån normalt giltiga i ett år och får förlängas med högst två år. Besluten kan därmed komma att omfatta en period som sträcker sig längre än det slutår som bemyndigandet har. Bemyndigandet för anslaget 1:19 Lån till körkort bör därför förlängas med ett år.

För att finansiera ökningen av anslaget 6:2 Justitiekanslern inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse minskas anslaget 2:5 Driftssäker och tillgänglig elektronisk kommunikation med 25 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Myndigheten för digital förvaltning tillförs under 2021 nya uppgifter, dels analys och uppföljning av digitaliseringspolitiken, dels ansvar för samordning av programmet för ett digitalt Europa. För att finansiera dessa uppgifter bör anslaget 2:6 Myndigheten för digital förvaltning ökas med 5,5 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 2:7 Digital förvaltning minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Ramen för utgiftsområde 23 ökas med 1 070,8 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Till följd av Mark- och miljööverdomstolens domar M 1729-19, M 1734-19, M 1736-19 och M 1737-19, som fick laga kraft under 2020, har antalet ansökningar om ersättning för avslag på begäran om avverkning i fjällnära skog stigit. Det innebär att kostnaderna för ersättning till skogsägare i fjällnära områden beräknas öka. Utbetalningarna av ersättning bedöms vidare leda till att majoriteten av de berörda fjällnära skogarna i förlängningen får ett formellt skydd. Anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket bör därför ökas med 365 miljoner kronor.

Belastningen på anslaget 1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar är beroende av hur stort smittrycket är samt hur många och hur stora företag som påverkas. Till följd av bl.a. ett stort utbrott av fågelinfluensa och spridning av coronaviruset bland minkar bedöms utgifterna bli större än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar bör därför ökas med 260 miljoner kronor.

För att skapa goda förutsättningar för fleråriga projekt och för att livsmedelsstrategin ska genomföras på ett effektivt sätt behöver ytterligare

ekonomiska åtaganden kunna ingås som medför utgifter under kommande år. Bemyndigandet för anslaget 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor bör därför ökas med 24 miljoner kronor.

Förhandlingarna om övergångsförordningen för den gemensamma jordbrukspolitiken har inneburit att Sverige kommer att tilldelas ytterligare 389 miljoner kronor 2021. Vidare har förhandlingarna medfört att Sverige tilldelas 417 miljoner kronor från EU:s återhämtningsfond. Till följd av detta minskas den svenska medfinansieringen i landsbygdsprogrammet med 806 miljoner kronor. Regeringen bedömer vidare att det finns behov av ytterligare åtgärder på landsbygden om 417 miljoner kronor med anledning av den ekonomiska kris som följer spridningen av covid-19. Sammantaget bör anslaget 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur minskas med 389 miljoner kronor.

Förhandlingarna om övergångsförordningen för den gemensamma jordbrukspolitiken har inneburit att Sverige tilldelas ytterligare medel 2021 och 2022. Vidare har förhandlingarna medfört att Sverige tilldelas medel från EU:s återhämtningsfond. För att verksamheten ska kunna genomföras 2021 behöver ytterligare medel tillföras. Vidare innebär beslutet om EU:s fleråriga budgetram en ökning av EU-budgeten för biodlingsprogrammet. Först efter att beslutet om budgetramen fattades i december 2020 återkom Europeiska kommissionen med besked om hur den avsåg att den ökade budgeten skulle fördelas mellan medlemsstaterna, och därför var det inte möjligt att beräkna Sveriges ökade återflöde i budgetpropositionen 2021. För att inte förlora återflödet måste medlen användas före oktober 2021. För att möjliggöra detta behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Sammantaget bör anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur ökas med 808,4 miljoner kronor.

Mot bakgrund av utvecklingen på arbetsmarknaden bedöms behovet av utbildning öka. Sommarkurser ger studenter möjlighet att läsa en utbildning i snabbare takt, att bredda sina studier till andra områden eller att vidareutbilda sig. För att möjliggöra för fler att läsa sommarkurser bör ytterligare medel tillföras anslaget 1:23 Sveriges lantbruksuniversitet. För att öka resurserna till forskning och utbildning på forskarnivå bör vidare ytterligare medel tillföras. Tillskottet finansieras genom att anslaget 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas med motsvarande belopp. Sammantaget bör anslaget 1:23 Sveriges lantbruksuniversitet ökas med 26,3 miljoner kronor.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Ramen för utgiftsområde 24 Näringsliv ökas med 6 391,2 miljoner kronor 2021, enligt regeringens förslag.

Verket för innovationssystem (Vinnova) har i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen (prop. 2020/21:60) givits ett antal nya och mer omfattande uppdrag, vilket innebär att kostnaderna för verksamheten förväntas bli högre än tidigare beräknat. Anslaget Verket för

innovationssystem bör därför ökas med 15 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms innebära att ett fåtal planerade insatser inte kommer att kunna genomföras innevarande år.

Medel behöver tillföras anslaget 1:5 Näringslivsutveckling för att möjliggöra en start av den statliga omställningsorganisation som följer av partsöverenskommelsen om anställningsskydd och omställning och som ska erbjuda och finansiera grundläggande omställnings- och kompetensstöd. Anslaget bör därför ökas med 5 miljoner kronor. Anslaget bör minska med 1,2 miljoner kronor för att bidra till att finansiera ökningen av anslaget 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer och med 10 miljoner kronor för att finansiera ökningen av anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation. Dessa minskningar bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Sammantaget bör anslaget 1:5 Näringslivsutveckling minskas med 6,2 miljoner kronor. Anslagsändamålet behöver vidare utökas så att anslaget kan användas även för utgifter för att starta den statliga omställningsorganisationen.

Besöksnäringen har drabbats hårt ekonomiskt av pandemin. De ekonomiska konsekvenserna har slagit mot hela landet, då i princip allt resande från utlandet och affärsresande har upphört. Det är därför viktigt att främja besöksnäringen genom att marknadsföra Sverige som destination, vilket bedöms kunna bidra till en snabbare omstart av näringen. Anslaget 1:7 Turistfrämjande bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

På grund av den försvagade kronkursen är de anvisade medlen på anslaget 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer otillräckliga. Anslaget bör därför ökas med 2,4 miljoner kronor. Ökningen finansieras delvis genom att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling minskas med 1,2 miljoner kronor.

Almi Företagspartner AB (Almi), vars verksamhet syftar till att utveckla och finansiera små och medelstora företag i hela landet, erbjuder företag marknadskompletterande finansiering. Efterfrågan på lån från bolaget är stor till följd av spridningen av covid-19. För att säkerställa att Almi kan handlägga kreditansökningar som fortfarande ökar, och samtidigt ha kapacitet att hantera den lånestock som pandemin medförde under 2020, bör anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation ökas med 10 miljoner kronor. Ökningen finansieras genom att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling minskas med motsvarande belopp.

Efterfrågan på stöd vid korttidsarbete förväntas vara högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:22 Stöd vid korttidsarbete bör därför ökas med 3 365 miljoner kronor.

Till följd av den ökade smittspridningen i samhället, och de negativa ekonomiska konsekvenser den innebär för många företag, finns det skäl att förlänga det statliga stödet för hyreskostnader till att även omfatta perioden den 1 april–30 juni 2021. Anslaget 1:27 Tillfälligt stöd för hyreskostnader för

vissa företag bör därför ökas med 3 miljarder kronor. Stödet förutsätter ett godkännande av Europeiska kommissionen.

För att upprätthålla nivån på den regionala exportrådgivningen, som genomförs inom ramen för regeringens utvecklade export- och investeringsstrategi, bör anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet ökas med 10 miljoner kronor.

Orio AB (Orio), tidigare Saab Automobile Parts AB, är ett statligt helägt bolag. Regeringen har riksdagens bemyndigande att helt eller delvis avyttra statens aktier i Orio, att som likvid vid försäljningen utöver kontanter ta emot aktier eller andra former av tillgångar, att avyttra dessa tillgångar samt att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra transaktionen. Det bör finnas en flexibilitet i hur det värde som statens ägande i Orio representerar ska hanteras. I syfte att utöka statens handlingsalternativ bör det befintliga bemyndigandet utvidgas. Utöver att avyttra statens aktier i enlighet med riksdagens tidigare bemyndigande bör regeringen ha möjlighet att avveckla bolaget.

Riksdagen beslutade i april 2019 att bemyndiga regeringen att dels genom att delta i återköpsprogram öka statens röst- och ägarandel i Telia Company AB (Telia) till högst 41,5 procent av aktierna och rösterna i bolaget, dels därefter minska statens röst- och ägarandel i Telia till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget (prop. 2018/19:40, bet. 2018/19:NU9, rskr. 2018/19:168). Samtidigt beslutade riksdagen att tillkännage för regeringen vad näringsutskottet anfört om att regeringen bör se över möjligheterna att på sikt avyttra statens ägande i Telia (bet. 2018/19:NU9 punkt 2, rskr. 2018/19:168).

Återköpsprogrammet av aktier i Telia genomfördes under perioden 2018–2020. Statens röst- och ägarandel i Telia är för närvarande 39,5 procent.

När det gäller möjligheterna att på sikt avyttra statens innehav i Telia har Försvarsmakten i ett yttrande till försvarsutskottet anfört att en eventuell avyttring, helt eller delvis, av statens ägarandel i Telia kan få allvarliga konsekvenser för verksamheter som är betydande för Sveriges säkerhet (yttr. 2018/19:FöU2y). Försvarsmakten har med anledning av riksdagens tillkännagivande till regeringen genomfört en fördjupad analys av riskerna med en försäljning av Telia (Fö2019/01317). Försvarsmaktens slutsats är att statens ägarandel i Telia i vart fall inte bör minskas. Regeringen har inte funnit skäl att ifrågasätta Försvarsmaktens slutsats och bedömer därmed att det inte bör vara aktuellt att minska statens ägande i Telia från den nuvarande nivån på 39,5 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Vidare gör regeringen bedömningen att det inte heller på sikt är möjligt att avyttra statens ägande i Telia. För att det inte ska råda några oklarheter om statens ägande bör riksdagen återkalla sitt bemyndigande till regeringen att efter genomfört återköpsprogram minska statens röst- och ägarandel i Telia till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Regeringen anser därmed att riksdagens tillkännagivande är slutbehandlat.

Motionen

I kommittémotion 2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) anføres att rättsväsendet får ett marginellt tillskott i propositionen. Motionärerna anser att det kan förväntas bli en högre belastning för polis, åklagare, domstolar och kriminalvård, vilket i sin tur kan öka behovet av resurstillskott på kort sikt. Därför bör riksdagen rikta ett tillkännagivande till regeringen om att den bör utvärdera om tillskottet till rättsväsendet är tillräckligt.

Sveriges kostnad för internationellt bistånd har enligt motionen ökat i enorm utsträckning jämfört med myndigheternas eller de övriga utgiftsområdenas kostnadsutveckling. Med den överhängande risken att pandemin blir mer långvarig eller får större ekonomiska konsekvenser än planerat bör regeringen redan nu utvärdera om biståndsramen är för omfattande. Riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om detta.

Regeringen föreslår att anslaget 8:1 Mediestöd inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 100 miljoner kronor för att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning, och för att hantera de ökade utgifterna för det rättighetsbaserade driftsstödet. Motionärerna är visserligen inte emot samdistribution och vill stödja den lokala journalistiken men menar att de redan aviserade höjningarna av anslaget som avser andra stödformer i stället torde kunna riktas över till distribution. Höjningen avvisas därför.

Arbetslösheten i Sverige har ökat betydligt under pandemin, och ökningen har varit större bland utrikes födda än bland inrikes födda. Motionärerna anser att regeringens tidigare riktade åtgärder i form av bl.a. subventionerade jobb har varit ineffektiva. Trots detta är den fortsatta inriktningen statligt finansierad sysselsättning i form av extratjänster och introduktionsjobb som medför kraftiga undanträngningseffekter i stället för lärlingsanställningar och ett större fokus på yrkesutbildningsplatser – åtgärder som har en högre grad av effektivitet för att skapa sysselsättning som inte är beroende av kontinuerlig statlig finansiering. Det blir allt tydligare att regeringens försök att anpassa arbetsmarknaden efter nyanlända i stället för att anpassa nyanlända till arbetsmarknaden har varit en misslyckad strategi. Motionärerna anser att anslaget 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser inom utgiftsområde 14 ska anvisas 350 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslår.

Motionärerna är positiva till energieffektivisering men negativa till den aktuella statliga satsningen eftersom energieffektivisering av bostadshus är en mycket kostsam åtgärd i förhållande till klimatnytta. De avstyrker därför den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Enligt motionärerna kan dagens investeringsstöd för installation av solceller ifrågasättas på goda grunder eftersom solceller nästan uteslutande producerar elenergi vid tidpunkter då Sverige redan har ett stort produktions-

överskott. Motionärerna avvisar därför den höjning av anslaget 1:7 Energiteknik inom utgiftsområde 21 Energi som föreslås i propositionen.

Yttranden från andra utskott

Samtliga utskott har getts tillfälle att yttra sig över propositionen och följdmotionen. Av dessa har konstitutionsutskottet, skatteutskottet, civilutskottet, försvarsutskottet och näringsutskottet valt att yttra sig.

Tabellen nedan ger en översikt över de yttranden som lämnats. Av tabellen framgår att regeringens förslag tillstyrks och om yttrandet innehåller avvikande meningar och särskilda yttranden. Yttrandena i sin helhet återfinns i bilaga 8–12.

Tabell Yttranden från andra utskott

Utskott/ytrande	Bilaga i betänkandet	Tillstyrker/avstyrker propositionen	Avvikande meningar	Särskilda yttranden
KU (KU10y)	8	Tillstyrker	SD	
SKU (SkU8y)	9	Tillstyrker		
CU (protokoll)	10	Tillstyrker	SD	
FöU (FöU9y)	11	Tillstyrker		
NU (NU5y)	12	Tillstyrker	SD, KD	V

De fem utskott som har yttrat sig tillstyrker propositionen och avstyrker motionen i berörda delar. Försvarsutskottet och näringsutskottet kommenterar vissa frågor enligt följande.

Försvarsutskottets yttrande

Försvarsutskottet understryker i sitt yttrande att samarbetet med Finland är det mest långtgående av Sveriges försvarssamarbeten och betonar att det därför intar en särställning. Försvarsutskottet ser positivt på strävan att möjliggöra ett gemensamt operativt agerande i fred, kris och krig och ser detta som en central målsättning för samarbetet med Finland. Sverige och Finland delar samma militärgeografiska och säkerhetspolitiska läge och har liknande krav på stridsflygsystemets operativa förmåga. Med samma typ av stridsflygplan bedömer regeringen att ett mycket långtgående samarbete mellan våra flygvapen skulle bli möjligt inom utbildning, drift, underhåll, taktikutveckling och övning. Försvarsutskottet välkomnar detta. Vidare kan försvarsutskottet konstatera att totalförsvarsbeslutet innehåller en ambition om att ersätta den flygburna stridslednings- och luftbevakningsplattformen ASC890. Om Finland väljer det svenska erbjudandet om Gripen och Global Eye bedömer regeringen att även detta skulle kunna ge möjligheter till en harmonisering med Finland eftersom regeringen redovisat att anskaffningen ryms inom beräknade ekonomiska ramar. Försvarsutskottet ställer sig positivt till hur försvarssamarbetet med Finland utvecklas och tillstyrker det bemyndigande och de riktlinjer som regeringen föreslagit i fråga om utfästelser för att utveckla Gripensystemet om Finland beslutar om att anskaffa Jas 39 Gripen.

Försvarsutskottet påminner vidare om att när utskottet behandlade frågan om anslagsändamål för anslaget 1:11 Försvarets materielverk underströk utskottet att anslagsändamålen bör utformas så att det blir tydligt vilken verksamhet som finansieras. Utskottet menade att kravet på transparens och tydlighet väger tungt. Med utgångspunkt i utskottets överväganden har regeringen föreslagit att anslagsändamålen kompletteras. Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Försvarsutskottet konstaterar vidare att regeringen även under 2019 och 2020 anförde att minskningar av anslaget 2:4 Krisberedskap inte bedöms påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Utskottet tillstyrker minskningen i syfte att öka anslaget 2:7 Statens haverikommission för 2021. Samtidigt konstaterar utskottet att regeringen i likhet med tidigare år inte redovisar någon bedömning av hur den föreslagna minskningen påverkar den anslagsfinansierade verksamheten. Utskottet vill återigen påminna regeringen om att riksdagen fortsättningsvis bör få tydligare redovisningar av hur verksamheter påverkas av anslagsminskningar.

Regeringens förslag om att riksdagen återkallar bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB bereds inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Försvarsutskottet vill emellertid framhålla att ett enigt utskott i sitt yttrande till näringsutskottet (yttr. 2018/19:FöU2y) konstaterade att såväl Särskild nätsäkerhet som det skyddade nätverket Swedish Government Secure Intranet (SGSI) och Rakelsystemet är av väsentlig betydelse för totalförsvaret och att dessa tjänster levereras av Telia. Utskottet lade stor vikt vid att statens behov av att kunna värna totalförsvarets intressen på olika områden i samhället tillgodoses. Behovet av att beakta totalförsvarsintressen ökar, och utskottet vidhåller uppfattningen att statens fortsatta tillgång till och skydd av samhällskritiska tjänster tillsammans med förmågan att skydda säkerhetsklassad information är central. Utskottet anser att det alltså saknas verktyg för att förebygga och förhindra att väsentliga totalförsvarsintressen exponeras för risker i samband med överlåtelse och upplåtelse av viktigare infrastruktur, vilket skulle kunna vara fallet om Telia Company AB avyttras eller statens ägande minskas. När staten är minoritetsägare innebär det att staten inte har full rådighet över hela bolagets verksamhet. Utskottet framhöll därför i sitt tidigare yttrande att det är viktigt att utreda olika lösningar som långsiktigt ger ökad säkerhet i den verksamhet som är samhällskänslig. Utskottet underströk även vikten av att beakta de strategiska motiv som kan ligga bakom vissa utländska investeringar i bl.a. svensk infrastruktur. Utskottet framhöll därför att en eventuell avyttring av statens andel i Telia Company AB, eller ett på sikt minskat statligt aktieinnehav, måste föregås av en grundlig risk- och konsekvensanalys och att verktyg för att förebygga och förhindra eventuella risker måste finnas på plats. Utskottet gör inte heller någon annan bedömning i dag.

Näringsutskottets yttrande

Näringsutskottet anför följande med anledning av regeringens förslag att riksdagen ska återkalla bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent och regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivande om att regeringen bör se över möjligheterna att på sikt avyttra statens ägande i Telia Company AB:

Utskottet kan med anledning av regeringens förslag och bedömningar i fråga om Telia konstatera att riksdagens partier har olika syn på hur statens ägande av bolaget framöver bör utvecklas. Utskottet har dock i nuläget inget att invända mot regeringens bedömningar och delar således regeringens uppfattning att det aktuella tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat.

Därmed har utskottet inte heller något att invända mot regeringens förslag om att återkalla bemyndigandet om Telia. Utskottet har inte heller något att invända mot de övriga förslag som läggs fram i propositionen.

Näringsutskottet förordar att finansutskottet tillstyrker propositionen i berörda delar och avstyrker motionsyrkandena. I yttrandet finns två avvikande meningar (SD, KD) och ett särskilt yttrande (V).

Proposition 2020/21:202 Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021

I propositionen föreslås en tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Förslaget innebär att för ersättning som ges ut under juni, juli och augusti 2021 ska bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent betalas.

Det finns flera nedsättningar av socialavgifterna. Två nedsättningar som enbart gäller för unga redovisas i propositionen.

Från och med den 1 augusti 2019 finns en nedsättning av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning till ungdomar som vid årets ingång har fyllt 15 men inte 18 år. Nedsättningen omfattar därmed alla som fyller 16 år någon gång under året upp till alla som fyller 18 år någon gång under året. Nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgiften ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad.

Nyligen infördes en tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifterna under perioden den 1 januari 2021– 31 mars 2023. Den retroaktiva tillämpningen ska ses mot bakgrund av det ekonomiska läge som spridningen av covid-19 gett upphov till (prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42). Den tillfälliga nedsättningen gäller för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Därmed omfattas alla som fyller 19 år någon gång under året, upp till alla som fyller 23 år någon gång under året. För att den tillfälliga nedsättningen inte ska blandas ihop med den ovan beskrivna nedsättningen för dem som vid årets ingång har fyllt 15 men inte 18 år brukar åldersspannet för den tillfälliga nedsättningen benämnas 19–23-åringar. Nedsättningen innebär att endast

ålderspensionsavgiften och nio tjugondelar av de övriga avgifterna och den allmänna löneavgiften ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad.

Regeringen föreslår alltså nu att den tillfälliga nedsättningen av det samlade uttaget av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift på ersättning som ges ut till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år förstärks under juni–augusti 2021. Den förstärkta nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgiften ska betalas på ersättning upp till 25 000 kronor per kalendermånad som utges under perioden 1 juni–31 augusti 2021.

Regeringen anför att många av de branscher där unga arbetar har drabbats hårt av de restriktioner och beteendeförändringar som spridningen av covid-19 gett upphov till. Detta har också påverkat ungas möjlighet till anställning inklusive extrajobb negativt. En nedsättning av arbetsgivaravgifterna för unga har bedömts kunna motverka de negativa effekterna för unga på arbetsmarknaden och samtidigt förbättra möjligheterna för företag att behålla och nyanställa personal. Av den anledningen infördes den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Nedsättningen omfattar därmed alla som fyller 19 år någon gång under året, liksom alla som fyller 23 år någon gång under året. Det finns till följd av pandemins indirekta verkningar anledning att överväga ytterligare tillfälliga nedsättningar för att hjälpa unga att behålla eller få en kontakt med arbetsmarknaden. Eftersom det är fråga om en akut åtgärd som samtidigt ska hjälpa företagen är regeringens uppfattning att en nedsättning av arbetsgivaravgifterna är en mer träffsäker åtgärd än mer långsiktiga satsningar på utbildning och subventionerade anställningar. Därför föreslås en tillfällig förstärkning av nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år.

Den offentligfinansiella bruttoeffekten av förslaget beräknas till –1,77 miljarder kronor för 2021. Den offentligfinansiella nettoeffekten beräknas till –1,48 miljarder kronor. Eftersom åtgärden är tillfällig förväntas ingen löneövervältring och därmed utgörs skillnaden mellan bruttoeffekten och nettoeffekten av ökade bolagsskatteintäkter. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner den ändrade beräkningen av inkomster i statens budget för 2021 (bilaga 7 i detta betänkande).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag i de två aktuella propositionerna och anser att förslagen är väl avvägda. Därmed avstyrks motionen.

Spridningen av det coronavirus som orsakar sjukdomen covid-19 har fått mycket stora konsekvenser för samhället och den ekonomiska tillväxten. Riksdagen har hittills behandlat sex extra propositioner med förslag till ändringar i statens budget för 2021. I de två aktuella propositionerna lämnar regeringen förslag för att mildra pandemins effekter på Sverige och svensk

ekonomi. Utskottet konstaterar att åtgärderna i propositionerna vidtas utifrån ett gott statsfinansiellt läge och välkomnar förslagen.

Utskottet tillstyrker således regeringens förslag till ändrade utgiftsramar, ändrade anslag och ändrad inkomstberäkning. Lagförslagen liksom övriga förslag i propositionerna tillstyrks också. Motionen avstyrks. I bilaga 4 med utskottets förslag till ändrade ramar och anslag har riksdagens beslut med anledning av betänkandena 2020/21:FiU46 och 2020/21:FiU49 beaktats. Detta påverkar inte regeringens förslag till ändringar av ramar och anslag, som alltså tillstyrks. I utskottets förslag till riksdagsbeslut om ändrade beställningsbemyndiganden har nivån på ett bemyndigande inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning också anpassats efter riksdagens beslut med anledning av betänkande 2020/21:FiU46.

Finansutskottet noterar att de fem utskott som har yttrat sig tillstyrker vårändringsbudgeten och avstyrker motionen i berörda delar.

Både näringsutskottet och försvarsutskottet tillstyrker regeringens förslag om att återkalla bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB. Försvarsutskottet påminner om sina tidigare uttalanden om att en eventuell avyttring av statens andel i Telia Company AB, eller ett på sikt minskat statligt aktieinnehav, måste föregås av en grundlig risk- och konsekvensanalys och att verktyg för att förebygga och förhindra eventuella risker måste finnas på plats och gör inte någon annan bedömning i dag. Näringsutskottet konstaterar att riksdagens partier har olika syn på hur statens ägande av Telia framöver bör utvecklas. Näringsutskottet har dock i nuläget inget att invända mot regeringens bedömningar och delar således regeringens uppfattning att det aktuella tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat.

Som framgått vill försvarsutskottet återigen påminna regeringen om att riksdagen fortsättningsvis bör få tydligare redovisningar av hur verksamheter påverkas av anslagsminskningar.

Finansutskottet delar uppfattningen att det aktuella tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat. Utskottet välkomnar vidare att regeringen redovisar hur verksamheter påverkas av anslagsminskningar.

Reservation

Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD) och Charlotte Quensel (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

*Ändrade utgiftsramar, ändrade anslag samt ändrade
beställningsbemyndiganden*

Riksdagen

a) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt utskottets förslag med de ändringar som följer av förslaget i motion 2020/21:4034 enligt bilaga 3 i betänkandet,

b) =utskottet

c) ställer sig bakom det som anförs i reservationen om att regeringen bör utvärdera storleken på biståndsramen och tillkännager detta för regeringen,

d) ställer sig bakom det som anförs i reservationen om att regeringen bör utvärdera anslaget för rättsväsendet och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:99 punkt 15 och motion 2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och bifaller delvis proposition 2020/21:99 punkt 14.

Lag om ändring i socialförsäkringsbalken

=utskottet

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

=utskottet

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

=utskottet

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

=utskottet

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

=utskottet

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Riksdagen avslår den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer.

Därmed bifaller riksdagen motion 2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 4 och avslår proposition 2020/21:99 punkt 9.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

=utskottet

Utgiftsområde 24 Näringsliv

=utskottet

Lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år

=utskottet

Ändrad inkomstberäkning

=utskottet

Ställningstagande

Vi konstaterar att rättsväsendet får ett marginellt tillskott i propositionen. Det kan förväntas bli en högre belastning för polis, åklagare, domstolar och kriminalvård, vilket i sin tur kan öka behovet av resurstillskott på kort sikt. Därför bör riksdagen rikta ett tillkännagivande till regeringen om att den bör utvärdera om tillskottet till rättsväsendet är tillräckligt.

Sveriges kostnad för internationellt bistånd har ökat i enorm utsträckning jämfört med myndigheternas eller de övriga utgiftsområdenas kostnadsutveckling. Med den överhängande risken att pandemin blir mer långvarig eller får större ekonomiska konsekvenser än planerat bör regeringen redan nu utvärdera om biståndsramen är för omfattande. Riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om detta.

Regeringen föreslår att anslaget 8:1 Mediestöd inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 100 miljoner kronor för att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning, och för att hantera de ökade utgifterna för det rättighetsbaserade driftsstödet. Vi är visserligen inte emot samdistribution och vill stödja den lokala journalistiken men de redan aviserade höjningarna av anslaget som avser andra stödformer i stället torde kunna riktas över till distribution. Höjningen avvisas därför.

Arbetslösheten i Sverige har ökat betydligt under pandemin, och ökningen har varit större bland utrikes födda än bland inrikes födda. Regeringens tidigare riktade åtgärder i form av bl.a. subventionerade jobb har varit ineffektiva. Trots detta är den fortsatta inriktningen statligt finansierad sysselsättning i form av extratjänster och introduktionsjobb som medför kraftiga undanträngningseffekter i stället för lärlingsanställningar och ett större fokus på yrkesutbildningsplatser – åtgärder som har en högre grad av effektivitet för att skapa sysselsättning som inte är beroende av kontinuerlig statlig finansiering. Det blir allt tydligare att regeringens försök att anpassa arbetsmarknaden efter nyanlända i stället för att anpassa nyanlända till arbetsmarknaden har varit en misslyckad strategi. Anslaget 1:3 Kostnader för

arbetsmarknadspolitiska program och insatser inom utgiftsområde 14 bör anvisas 350 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslår.

Vi är positiva till energieffektivisering men negativa till den aktuella statliga satsningen eftersom energieffektivisering av bostadshus är en mycket kostsam åtgärd i förhållande till klimatnytta. Vi avstyrker därför den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Dagens investeringsstöd för installation av solceller kan ifrågasättas på goda grunder eftersom solceller nästan uteslutande producerar elenergi vid tidpunkter då Sverige redan har ett stort produktionsöverskott. Vi avvisar därför den höjning av anslaget 1:7 Energiteknik inom utgiftsområde 21 Energi som föreslås i propositionen.

När det gäller Telia Company AB föreslår regeringen att riksdagen ska återkalla bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Vidare gör regeringen bedömningen att det inte heller på sikt, mot bakgrund av Forsvarsmaktens fördjupade analys, är möjligt att avyttra statens ägande från den nuvarande nivån. Därmed anser regeringen även att riksdagens tillkännagivande är slutbehandlat. Vi delar inte regeringens uppfattning i detta avseende utan vidhåller att telekomverksamhet generellt inte är något som staten bör syssla med och att denna del i Telia därför bör separeras från bolagets övriga verksamhet. Enligt vår mening skulle en översyn och noggrann analys av hur statens ägande i Telia kan avvecklas syfta bl.a. till att bolaget ska delas upp i en it-infrastrukturdel och en telekomverksamhetsdel, varefter den senare delen bör avyttras. Vi vill här åter understryka att staten genom ägande även fortsättningsvis ska ha inflytande över den säkerhetspolitiskt betydelsefulla infrastrukturen. Därmed delar vi inte regeringens bedömning att riksdagens tillkännagivande kan anses vara slutbehandlat.

Sammanfattningsvis tillstyrker vi motion 2020/21:4034 och avstyrker vårändringsbudgeten i motstående delar. Vårt förslag till ändrade anslag framgår av bilaga 3 i betänkandet. I övrigt kan vi tillstyrka propositionerna.

Särskilda yttranden

1. Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (M)

Elisabeth Svantesson (M), Edward Riedl (M), Jan Ericson (M) och Magdalena Schröder (M) anför:

Sedan pandemin bröt ut har Moderaterna konsekvent drivit regeringen framåt i den ekonomiska krispolitiken. Moderaternas förslag och politiska initiativ utgör en stor del av alla de ekonomisk-politiska krisåtgärder som röstats igenom i riksdagen under 2020 och 2021.

Moderaternas ambition med krispolitiken har varit att stötta nyss välmående företag och deras anställda för att kunna rädda jobb och säkra att företagen har förutsättningar att övervintra under krisen. De initiativ som Moderaterna har tagit kring krisåtgärder i riksdagen, liksom arbetet med att förbättra regeringens olika förslag, har varit avgörande för att rädda jobb och för att stötta näringsliv och hushåll under det senaste året. Moderaterna har även tagit initiativ i riksdagen för att säkra att stöden är effektiva och de facto når fram till företagen och betalas ut, liksom för nödvändiga förlängningar av de olika stöden. Dock med varierande framgång.

Statsminister Stefan Löfven hävdade i slutet av 2020 att ingen såg den andra vågen komma. Det är direkt felaktigt, eftersom många experter varnade för de påtagliga riskerna med en andra våg. Moderaternas budgetmotion för 2021 beaktade riskerna med en andra våg av smittspridning och underströk vikten av beredskap inför att läget kunde förvärras på nytt. Budgetmotionen från Moderaterna för 2021 innehöll även en krisbuffert på 20 miljarder kronor, som prioriterades med anledning av att smittspridningen kunde öka igen och att nya krisåtgärder skulle behöva arbetas fram och förlängas.

Moderaterna har lagt förslag som regeringen sedan helt eller delvis, motvilligt eller medgörligt, inkluderat i de olika krispaketen: omställningsstöd, företagsakut med statliga räntekrediter, stöd till hyreskostnader, slopade arbetsgivaravgifter, heltidspemittering, omsättningsstöd, statligt sjuklöneansvar, sänkt ränta på uppskjutna skattebetalningar, nedstängningsstöd vid användning av pandemilagen, smittbärrpenning, undantag av förmånsbeskattning, förstärkningar av äldreomsorgen och garantistöd till evenemang inom kultur och idrott. Nyligen har Moderaterna även samlat majoritet i riksdagen för ett förbättrat omställningsstöd som inkluderar lönekostnader.

Sverige gick in i krisen med hög arbetslöshet som ökat ytterligare till följd av krisen. Sverige har nu bland de högsta arbetslöshetssiffrorna i EU. Långtidsarbetslösheten ligger på rekordnivåer. Regeringen saknar en politik för att möta detta. Regeringen fortsätter att satsa på ineffektiva extratjänster och andra åtgärder som inte leder till jobb, medan de drar ned på fungerande

åtgärder såsom nystartsjobb och praktik. Ska inte långtidsarbetslösheten återigen bita sig fast på en högre nivå krävs kraftfulla åtgärder.

Tryggheten är samtidigt fortfarande lågt prioriterad i vårändringsbudgeten. Regeringen gör t.ex. inga nya satsningar på polisen, trots den oroande brottsutvecklingen. Otryggheten är utbredd. Nästan varannan ung kvinna känner sig otrygg om kvällen i sitt eget kvarter. Sverige sticker ut kraftigt i Europa när det gäller ökningen av dödligt skjutvapenvåld. Om Sverige ska bli ett tryggare land att bo och leva i krävs en politisk mobilisering mot brottsligheten här och nu. Och det kräver en politik som konsekvent stärker polisen genom resurser för att få fler polisanställda – särskilt i yttre tjänst – och goda villkor så att fler väljer att bli poliser och att de som är poliser i dag stannar kvar i yrket. En stramare rättspolitik krävs med exempelvis dubbla straff för gängkriminella, slopad mängdrabatt och ungdomsrabatt, kraftfulla åtgärder mot våld i nära relation samt en uthållig kamp mot terrorismen. Det i sin tur kräver förstärkningar av hela rättsapparaten. Att lag och ordning upprätthålls är en förutsättning för att samhället ska fungera.

Utöver förstärkningar av polisen behöver även fler brottsbekämpande myndigheter stärkas för att Sverige ska kunna pressa tillbaka brottsligheten framgångsrikt. Internationella stöldligor står för en stor andel av brottsligheten i Sverige – närmare 50 procent av bostadsinbrotten och upp till omkring 90 procent av stölderna av bilar, bildelar, båtmotorer och jordbruksmaskiner. Uppskattningsvis för de internationella stöldligorna ut gods till ett värde av upp till omkring 2 miljarder kronor årligen. Den grova organiserade brottsligheten blir samtidigt allt mer gränsöverskridande och använder sig av allt mer avancerade brottsupplägg. Polisen behöver betydligt mer stöd i arbetet mot de kriminella. Därför behöver Tullverket rustas och tillföras mer resurser. Regeringen höjer anslaget till Tullverket något, vilket är välkommet. Betydligt större resursförstärkningar kommer dock att behövas framöver. Moderaterna vill öka anslaget till Tullverket med 400 miljoner kronor på tre års sikt. Højningen av anslaget ska säkra att Tullverket klarar av de nya uppgifterna, och kan anställa fler kollegor som hjälper till.

Regeringen fortsätter samtidigt med ineffektiva klimatåtgärder. Regeringen drar ner på internationella klimatinvesteringar, där utsläppsminskningarna per krona är störst. Regeringen sänker även ambitionen för elektrifiering av transporter och laddinfrastruktur. Klimatomställningen är en av vår tids viktigaste och mest prioriterade frågor. Alltför länge har dock den politiska debatten präglats av att problematisera tillväxt och konsumtion, samtidigt som regeringens miljö- och klimatåtgärder till alltför stor del utgörs av symbolpolitik. Ska vi kunna klara omställningen behövs optimism och tilltro till människans skaparkraft och teknikens möjligheter. Det behövs effektiva åtgärder som minskar utsläppen och gör skillnad på riktigt.

Sammantaget konstaterar vi att nödvändiga anslagshøjningar och prioriteringar saknas på ett antal utgiftsområden i vårändringsbudgeten för 2021, även om budgeten omfattar ett antal resurstillskott som vi precis som regeringen ser som nödvändiga. Avsevärt mycket mer behöver göras för att

pressa tillbaka arbetslösheten, bekämpa kriminaliteten, minska utsläppen och förbättra integrationen.

Slutligen ser vi regeringens förslag till vårandringsbudget som ett sätt för regeringen att korrigera sin egen budget för innevarande år. Därför väljer vi att avstå från ställningstagande i fråga om vårandringsbudgeten för 2021 liksom vi har gjort då tidigare vårandringsbudgetar behandlats.

2. Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (SD)

Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD) och Charlotte Quensel (SD) anför:

Precis som flera tyngre remissinstanser har Sverigedemokraterna invändningar mot regeringens förslag om tillfälligt nedsätta arbetsgivaravgifter för enskilda åldersgrupper.

Sverigedemokraternas kritik består inte i att arbetsgivaravgifterna sänks utan att de enbart sänks för vissa och inte för alla. Det är problematiskt ur ett antal perspektiv. Liknande nedsättningar har prövats tidigare med utvärderingar som visar på att reformen är dyr och ineffektiv. Risker för dödviktseffekter (att den subventionerade anställningen hade kommit till stånd ändå) är stora, särskilt eftersom att många företag sannolikt redan har fattat beslut om sommarbemanning.

Även ur ett principiellt perspektiv är den här typen av subventioner problematiska; staten bör i allra möjligaste mån sträva mot konkurrensneutralitet. Detta gäller givetvis inte minst i skattehänseende. Att premiera företag som råkar ha en större andel yngre i sin personalstyrka innebär ju samtidigt – inverterat – ett slags diskriminering av företag som råkar ha en större andel äldre i sin personalstyrka.

Det bör inte vara en fråga för staten att premiera det ena eller det andra utan tvärtom en fråga för det enskilda företaget. Ett mer ändamålsenligt tillvägagångssätt hade därmed varit att sänka arbetsgivaravgifterna för alla arbetstagare, oavsett ålder.

3. Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (V)

Ulla Andersson (V) anför:

Regeringen lägger fram två ordinarie ändringsbudgetar per år. Vårändringsbudgeten i samband med den ekonomiska vårpropositionen och höständringsbudgeten i samband med budgetpropositionen. Vänsterpartiet presenterar sitt budgetalternativ genom att motionera på budgetpropositionen. Regeringens ändringsbudgetar läggs fram i förhållande till budgetpropositionen. Vänsterpartiet brukar normalt inte motionera på regeringens två ordinarie ändringsbudgetar.

Den främsta anledningen till det är att ändringsbudgetarna läggs fram i förhållande till regeringens budgetproposition som vi inte kan ta ansvar för. För att kunna lägga fram meningsfulla ändringsbudgetar skulle vi snarast behöva lägga fram dem som ändringar på vår budgetmotion, vilket inte är möjligt. Därför deltar vi inte i beslutet om vårändringsbudget.

Motionsrätten på ändringsbudgetarna är därtill kraftigt begränsad. Oppositionspartierna i riksdagen får bara motionera på de anslag som regeringen ”öppnar upp” i ändringsbudgetarna, och i dessa fall får partierna bara föreslå sänkta anslagsnivåer, inte höjda anslag. Detta sammantaget innebär att det i de flesta fall inte är så meningsfullt att motionera på ändringsbudgetar för oppositionspartierna.

Det senaste året har varit speciellt på många sätt. Sedan pandemins utbrott har regeringen lagt fram ett stort antal extra ändringsbudgetar. I några fall har Vänsterpartiet valt att motionera på dessa och i andra fall har vi valt att i stället lämna särskilda yttranden. Vänsterpartiet står i huvudsak bakom de insatser som regeringen hittills har presenterat som ett svar på pandemin och har även varit delaktiga i att förbättra dem.

Vårändringsbudgeten för 2021 innehåller ytterligare förslag för att hantera effekterna av pandemin. Vänsterpartiet står i huvudsak bakom även dessa. Vänsterpartiet har dock genom hela pandemin efterfrågat ett mer balanserat svar från regeringen. Det är inte hållbart att ge stöd till näringslivet på hundratals miljarder kronor samtidigt som det råder stor resursbrist inom t.ex. äldreomsorgen och sjukvården. Många hushåll har drabbats hårt av krisen i spåren av ökad arbetslöshet och extrajobb som kanske har försvunnit. I bl.a. vår motion på 2021 års ekonomiska vårproposition presenterade vi en rad förslag till åtgärder för innevarande år i syfte att stärka hushållens ekonomi, stärka välfärden och för att pressa ned arbetslösheten.

Den 25 maj presenterade regeringen ytterligare en extra ändringsbudget, proposition 2020/21:202 Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti. Detta förslag behandlas nu tillsammans med vårändringsbudgeten i en och samma förslagspunkt. Flera remissinstanser, däribland Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), LO och TCO anser att generella nedsättningar av arbetsgivaravgifterna är ett ineffektivt sätt att öka sysselsättningen. IFAU framför också att förslaget enligt deras uppfattning inte är ett träffsäkert sätt att stödja företag i branscher som drabbats extra hårt av pandemin. Att sänka arbetsgivaravgiften har tidigare visat sig vara en kostsam reform som inte ger tillräcklig effekt, vilket även TCO påtalar. Utvärderingar visar entydigt att det har en helt begränsad effekt på sysselsättningen i stort och i den grupp som nedsättningen ska gynna, i förhållande till skattebortfallet. Vänsterpartiet delar de ståndpunkterna och de blir inte bättre av att prövas igen, snarare tvärtom.

4. Vårändringsbudget för 2021 och extra ändringsbudget för 2021 (KD)

Jakob Forssmed (KD) anför:

Sverige befinner sig fortfarande i en pandemi och ekonomisk kris, men hoppet om att kunna återgå till en mer normal tillvaro lyser ändå starkt. Fler och fler blir vaccinerade, och även om vägen till att kunna öppna samhället igen kantas av osäkerheter finns det målet ändå inom räckhåll. Konkreta åtgärder behövs för att hantera de allvarliga problem som finns här och nu, men det behövs även åtgärder för att undvika värre problem framöver. I Kristdemokraternas motion med anledning av den ekonomiska vårpropositionen har vi därför presenterat omfattande reformförslag som tar fasta på hur vi kan skapa trygghet här och nu men också efter pandemin. Tryggheten att ha ett jobb att gå till, tryggheten av en vård och omsorg man kan lita på, tryggheten att inte bli utsatt för brott eller våld. Dessa förslag bygger i sin tur vidare på den budgetmotion för 2021 som vi lade fram på riksdagens bord hösten 2020. Eftersom Kristdemokraternas budgetalternativ då föll i riksdagens votering om rambeslutet och ändringsbudgeten främst handlar om justeringar i regeringens budget med i praxis kraftigt begränsad motionsrätt avstår vi från ställningstagande när det gäller vårändringsbudgeten för 2021.

Kristdemokraterna välkomnar reformer som ökar sysselsättningen och som ger ett träffsäkert stöd till företag i kris. Tyvärr uppfyller inte regeringens förslag om ytterligare sänkta arbetsgivaravgifter för unga detta i tillräcklig omfattning. Eftersom skattenedsättningen gäller även unga som redan har jobb, blir reformen dyr och trubbig. Tunga remissinstanser menar att sysselsättningseffekterna av förslaget sannolikt är små, och att det finns ännu större skäl att befara detta när skattenedsättningen är kortvarig. Regeringens förslag kommer dessutom att gynna företag som har många unga anställda men som snarast gynnas under pandemin, såsom livsmedelsaffärer och stormarknader. Kristdemokraterna har under krisen föreslagit mer träffsäkra sänkningar av arbetsgivaravgifterna, dels för företag som nyanställer, oavsett ålder på den som anställs, dels för företag i kontaktnära branscher. Dessa reformer hade sannolikt skapat fler jobb och bättre nått fram till de företag och personer som verkligen behöver stöd. Vi har också presenterat förslag om att kraftigt förstärka nystartsjobben så att jobbchanserna ökar för personer som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa. Dessa förslag skulle vara väsentligt bättre att genomföra än det som regeringen föreslår, men eftersom motionsrätten är begränsad på ändringsbudgetar och det beredningsmässigt inte går att ersätta regeringens nedsättning med mer träffsäkra förslag i det korta perspektivet kommer Kristdemokraterna att avstå från ställningstagande i beslutspunkten om detta förslag (som är gemensam med vårändringsbudgeten för 2021). Vi konstaterar att regeringens förslag trots allt innebär ett visst stöd till anställningar och en injektion av kapital till företag i en tid av kris.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2020/21:99

Proposition 2020/21:99 Vårändringsbudget för 2021:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.1 och 4).
2. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.2 och 4).
3. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet (avsnitt 5.4).
4. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:11 Försvarets materielverk inom utgiftsområde 6 Försvaret och samhällets krisberedskap (avsnitt 5.5).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 göra utfästelser om utveckling av det svenska Gripen-systemet som innebär en harmonisering av det svenska stridsflyget med det finländska, under förutsättning att Finland beslutar om anskaffning av JAS 39 Gripen som nytt stridsflygsystem (avsnitt 5.5).
6. Riksdagen godkänner som en riktlinje att utgifter hänförliga till genomförandet av utvecklingen enligt punkt 5 hanteras genom anpassningar av Försvarsmaktens verksamhet på stridsflygområdet, med inkomster som uppkommer i samband med försäljningen av JAS 39 Gripen och med ökade anslag under perioden 2026–2032 (avsnitt 5.5).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation besluta om bidrag på högst 1 100 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS) inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning (avsnitt 5.13).
8. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:3 Skapande skola inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (avsnitt 5.14).
9. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (avsnitt 5.15).
10. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur inom utgiftsområde 22 Kommunikationer (avsnitt 5.19).

11. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:5 Näringslivsutveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv (avsnitt 5.21).
12. Riksdagen bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att avveckla Orio AB genom likvidation (avsnitt 5.21).
13. Riksdagen återkallar bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget (avsnitt 5.21).
14. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.
15. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Följdmotionen

2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD):

1. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt regeringens förslag med de ändringar som framgår i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera storleken på biståndsramen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera anslaget för rättsväsendet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen avslår regeringens föreslagna användning av anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Proposition 2020/21:202

Proposition 2020/21:202 Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19–23-åringar under juni–augusti 2021:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år (avsnitt 2).
2. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2021 (avsnitt 5.1 och tabell 5.1).

BILAGA 2

Regeringens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2021 (prop. 2020/21:99)

Tusental kronor

Utgiftsområde/ Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1	Rikets styrelse	16 354 164	149 000	16 503 164
3:1	Sametinget	59 351	2 500	61 851
4:1	Regeringskansliet m.m.	8 176 461	-2 000	8 174 461
5:1	Länsstyrelserna m.m.	3 897 089	-1 500	3 895 589
6:1	Allmänna val och demokrati	107 340	15 000	122 340
6:2	Justitiekanslern	53 243	25 000	78 243
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	111 740	10 000	121 740
8:1	Mediestöd	932 119	100 000	1 032 119
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 501 844	22 000	17 523 844
1:2	Kammarkollegiet	72 578	2 000	74 578
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	110 116	23 000	133 116
1:15	Statens servicecenter	760 705	-3 000	757 705
3	Skatt, tull och exekution	12 678 921	20 000	12 698 921
1:2	Tullverket	2 279 964	20 000	2 299 964
4	Rättsväsendet	56 430 577	317 000	56 747 577
1:3	Åklagarmyndigheten	1 718 907	90 000	1 808 907
1:4	Ekobrottsmyndigheten	744 509	30 000	774 509
1:5	Sveriges Domstolar	6 420 878	50 000	6 470 878
1:6	Kriminalvården	10 448 290	56 000	10 504 290
1:8	Rättsmedicinalverket	500 248	10 000	510 248
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	39 987	55 000	94 987
1:15	Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	62 157	6 000	68 157
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	224 000	20 000	244 000
6	Försvar och samhällets krisberedskap	71 257 370		71 257 370

Utgiftsområde/ Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:4 Krisberedskap	1 304 454	-21 500	1 282 954
2:7 Statens haverikommission	47 799	21 500	69 299
7 Internationellt bistånd	46 828 602		46 828 602
1:1 Bistandsverksamhet	44 965 687	-2 739	44 962 948
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 583 163	2 739	1 585 902
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	101 941 904	5 662 400	107 604 304
1:1 Socialstyrelsen	749 805	21 400	771 205
1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna	31 705 000	168 000	31 873 000
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	31 716 986	5 408 000	37 124 986
1:12 Inspektionen för vård och omsorg	754 427	10 000	764 427
4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	807 514	10 000	817 514
5:2 Barnets rättigheter	42 261	45 000	87 261
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	102 830 400	330 000	103 160 400
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	39 518 912	330 000	39 848 912
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	103 578 007	560 000	104 138 007
1:8 Bostadsbidrag	5 180 666	560 000	5 740 666
13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	7 820 741	85 000	7 905 741
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	439 039	85 000	524 039
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	105 770 319	528 300	106 298 619
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 853 774	-5 000	7 848 774
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	52 784 733	-82 000	52 702 733
1:3 Kostnader för arbetsmarknads- politiska program och insatser	11 731 323	634 800	12 366 123
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 696 242	-21 000	1 675 242
2:2 Arbetsdomstolen	34 661	-500	34 161
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	3 000	36 722
2:4 Medlingsinstitutet	56 247	-500	55 747

Utgiftsområde/ Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	39 143	–500	38 643
15	Studiestöd	28 623 111	175 500	28 798 611
1:2	Studiemedel	20 508 925	167 100	20 676 025
1:3	Avsättning för kreditförluster	2 050 714	8 400	2 059 114
16	Utbildning och universitetsforskning	92 227 789	1 618 368	93 846 157
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 797 193	119 500	4 916 693
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	504 026	245 500	749 526
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 660 422	1 146 200	4 806 622
1:18	Myndigheten för yrkeshögskolan	135 043	3 500	138 543
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 024 767	18 200	2 042 967
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 286 199	49 229	2 335 428
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 338 713	8 667	2 347 380
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 349 033	57 922	2 406 955
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 367 673	8 667	2 376 340
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 683 952	41 192	1 725 144
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 956 642	10 400	1 967 042
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 724 084	36 175	1 760 259
2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 574 894	4 333	1 579 227
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 199 438	19 475	1 218 913
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 745 179	3 033	1 748 212
2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 032 655	23 199	1 055 854
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 684 033	46 973	1 731 006

Utgiftsområde/ Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 772 596	61 421	1 834 017
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	765 899	1 733	767 632
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	419 006	9 913	428 919
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	762 672	2 600	765 272
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	261 982	20 396	282 378
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 193 374	19 500	1 212 874
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	358 437	27 815	386 252
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	891 450	1 993	893 443
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	289 187	29 701	318 888
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	641 734	16 033	657 767
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	264 093	20 251	284 344
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	258 068	19 123	277 191
2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	294 155	867	295 022
2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	105 476	3 186	108 662
2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	691 524	2 080	693 604
2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	132 056	18 953	151 009
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	52 549	2 500	55 049

Utgiftsområde/ Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	121 873	867	122 740
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	39 747	2 500	42 247
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	575 147	3 033	578 180
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	89 866	15 091	104 957
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	483 805	1 733	485 538
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	88 454	19 817	108 271
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	528 496	2 167	530 663
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 977	3 988	114 965
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 042	2 080	458 122
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	80 509	21 555	102 064
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 297	4 333	460 630
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	70 141	28 201	98 342
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	366 811	2 916	369 727
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	57 261	8 620	65 881
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	423 937	4 451	428 388
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	77 740	14 964	92 704
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	179 761	433	180 194
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 487	1 500	21 987

Utgiftsområde/ Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	69 450	607	70 057
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	11 399	1 500	12 899
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 620	1 500	22 120
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	93 612	30 526	124 138
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	21 518	2 500	24 018
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 773 958	63 256	3 837 214
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	2 230 797	-720 000	1 510 797
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	18 685 875	220 000	18 905 875
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	1 969 084	-22 000	1 947 084
4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor	11 767	2 000	13 767
7:2 Bidrag till kulturmiljövård	267 542	20 000	287 542
13:5 Insatser för den ideella sektorn	131 758	50 000	181 758
14:1 Bidrag till folkbildningen	4 559 683	210 000	4 769 683
Särskilda insatser inom			
14:3 folkbildningen	140 000	-40 000	100 000
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 585 679	3 000	5 588 679
2:2 Allmänna reklamationsnämnden	52 148	3 000	55 148
19 Regional utveckling	4 173 425	5 000	4 178 425
1:1 Regionala tillväxtåtgärder	1 804 037	5 000	1 809 037
20 Allmän miljö- och naturvård	16 202 213	97 000	16 299 213
1:1 Naturvårdsverket	595 611	12 000	607 611
1:3 Åtgärder för värdefull natur	1 962 035	10 000	1 972 035
1:10 Klimatanpassning	78 000	40 000	118 000
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 399 565	5 500	1 405 065

Utgiftsområde/ Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar	265 000	–15 000	250 000
1:15 Havs- och vattenmyndigheten	247 966	4 500	252 466
1:16 Klimatinvesteringar	1 935 000	–20 000	1 915 000
1:17 Klimatpremier	170 000	100 000	270 000
1:20 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	215 000	–40 000	175 000
21 Energi	4 514 129	180 000	4 694 129
1:5 Infrastruktur för elektrifierade transporter	550 000	–100 000	450 000
1:7 Energiteknik	1 462 400	260 000	1 722 400
1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	120 000	20 000	140 000
22 Kommunikationer	74 090 227	2 089 200	76 179 427
1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	30 803 884	15 000	30 818 884
1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	28 105 316	603 000	28 708 316
1:6 Ersättning avseende icke-statliga flygplatser	262 013	18 200	280 213
1:10 Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	150 000	478 000	628 000
1:18 Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	2 000 000	1 000 000	3 000 000
2:5 Driftssäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 845 014	–25 000	1 820 014
2:6 Myndigheten för digital förvaltning	145 691	5 500	151 191
2:7 Digital förvaltning	73 644	–5 500	68 144
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 581 344	1 070 732	23 652 076
1:2 Insatser för skogsbruket	360 073	365 000	725 073
1:6 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar	133 349	260 000	393 349
1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	5 310 097	–389 000	4 921 097

Utgiftsområde/ Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 732 376	808 400	4 540 776
1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	2 143 772	26 332	2 170 104
24	Näringsliv	71 101 253	6 391 200	77 492 453
1:1	Verket för innovationssystem	255 442	15 000	270 442
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 548 255	-15 000	3 533 255
1:5	Näringslivsutveckling	977 022	-6 200	970 822
1:7	Turistfrämjande	144 613	10 000	154 613
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	16 780	2 400	19 180
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472	10 000	279 472
1:22	Stöd vid korttidsarbete	14 360 000	3 365 000	17 721 000
1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	3 080 000	3 000 000	6 080 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet	339 867	10 000	349 867
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			19 523 700	

BILAGA 3

Motionärernas förslag till ändrade ramar för
utgiftsområden och ändrade anslag 2021

I följdmotion 2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) finns följande förslag till ändrade ramar och anslag jämfört med regeringens förslag. För övriga ramar och anslag finns inga förslag i motionen som avviker från regeringens förslag.

Tusental kronor

Utgiftsområde/ Anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Regeringens förslag till förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå enligt regeringens förslag	Avvikelse mot regeringen (SD)
1	Rikets styrelse	16 459 364	149 000	16 608 364	–100 000
8:1	Mediestöd	932 119	100 000	1 032 119	–100 000
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	105 770 319	528 300	106 298 619	–350 000
1:3	Kostnader för arbets- marknadspolitiska program och insatser	11 731 323	634 800	12 366 123	–350 000
21	Energi	4 514 129	180 000	4 694 129	–260 000
1:7	Energiteknik	1 462 400	260 000	1 722 400	–260 000
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			19 523 700		–710 000

BILAGA 4

Utskottets förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2021

Utskottets förslag till ändrade ramar och anslag överensstämmer med regeringens. I propositionen har dock inte riksdagens beslut med anledning av betänkandena 2020/21:FiU46 och 2020/21:FiU49 beaktats. I utskottets förslag har dessa beslut beaktats, vilket innebär att den beslutade ramen, anvisat anslag, ny ram och ny anslagsnivå i några fall avviker från regeringens. Det gäller anslag 5:1 inom utgiftsområde 1, anslag 1:6 inom utgiftsområde 9, anslag 1:1 inom utgiftsområde 10, anslagen 1:2 och 1:3 inom utgiftsområde 15 och anslag 1:2 inom utgiftsområde 17. Vidare påverkas ramarna också för utgiftsområdena 3, 12, 16, 18 och 24 av riksdagens beslut med anledning av betänkandena 2020/21:FiU46 och 2020/21:FiU49, och de har således justerats i denna tabell.

Tusental kronor

Utgiftsområde/anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1	Rikets styrelse	16 459 364	149 000	16 608 364
3:1	Sametinget	59 351	2 500	61 851
4:1	Regeringskansliet m.m.	8 176 461	-2 000	8 174 461
5:1	Länsstyrelserna m.m.	4 002 289	-1 500	4 000 789
6:1	Allmänna val och demokrati	107 340	15 000	122 340
6:2	Justitiekanslern	53 243	25 000	78 243
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	111 740	10 000	121 740
8:1	Mediestöd	932 119	100 000	1 032 119
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	17 501 844	22 000	17 523 844
1:2	Kammarkollegiet	72 578	2 000	74 578
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	110 116	23 000	133 116
1:15	Statens servicecenter	760 705	-3 000	757 705
3	Skatt, tull och exekution	12 798 921	20 000	12 818 921
1:2	Tullverket	2 279 964	20 000	2 299 964
4	Rättsväsendet	56 430 577	317 000	56 747 577
1:3	Åklagarmyndigheten	1 718 907	90 000	1 808 907
1:4	Ekobrottsmyndigheten	744 509	30 000	774 509
1:5	Sveriges Domstolar	6 420 878	50 000	6 470 878
1:6	Kriminalvården	10 448 290	56 000	10 504 290

Utgiftsområde/anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:8	Rättsmedicinalverket	500 248	10 000	510 248
1:13	Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	39 987	55 000	94 987
1:15	Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	62 157	6 000	68 157
1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	224 000	20 000	244 000
6	Försvar och samhällets krisberedskap	71 257 370		71 257 370
2:4	Krisberedskap	1 304 454	-21 500	1 282 954
2:7	Statens haverikommission	47 799	21 500	69 299
7	Internationellt bistånd	46 828 602		46 828 602
1:1	Biståndsverksamhet	44 965 687	-2 739	44 962 948
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 583 163	2 739	1 585 902
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	121 635 504	5 662 400	127 297 904
1:1	Socialstyrelsen	749 805	21 400	771 205
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	31 705 000	168 000	31 873 000
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	31 823 386	5 408 000	37 231 386
1:12	Inspektionen för vård och omsorg	754 427	10 000	764 427
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	807 514	10 000	817 514
5:2	Barnets rättigheter	42 261	45 000	87 261
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	108 900 400	330 000	109 230 400
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	40 368 912	330 000	40 698 912
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	103 578 857	560 000	104 138 857
1:8	Bostadsbidrag	5 180 666	560 000	5 740 666
13	Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	7 820 741	85 000	7 905 741
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	439 039	85 000	524 039
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	105 770 319	528 300	106 298 619
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 853 774	-5 000	7 848 774

Utgiftsområde/anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	52 784 733	–82 000	52 702 733
1:3	Kostnader för arbetsmarknads- politiska program och insatser	11 731 323	634 800	12 366 123
1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 696 242	–21 000	1 675 242
2:2	Arbetsdomstolen	34 661	–500	34 161
2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	3 000	36 722
2:4	Medlingsinstitutet	56 247	–500	55 747
2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	39 143	–500	38 643
15	Studiestöd	28 627 911	175 500	28 803 411
1:2	Studiemedel	20 513 125	167 100	20 680 225
1:3	Avsättning för kreditförluster	2 051 314	8 400	2 059 714
16	Utbildning och universitetsforskning	92 234 039	1 618 368	93 852 407
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 797 193	119 500	4 916 693
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	504 026	245 500	749 526
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 660 422	1 146 200	4 806 622
1:18	Myndigheten för yrkeshögskolan	135 043	3 500	138 543
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 024 767	18 200	2 042 967
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 286 199	49 229	2 335 428
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 338 713	8 667	2 347 380
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 349 033	57 922	2 406 955
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 367 673	8 667	2 376 340
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 683 952	41 192	1 725 144
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 956 642	10 400	1 967 042
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 724 084	36 175	1 760 259

Utgiftsområde/anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 574 894	4 333	1 579 227
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 199 438	19 475	1 218 913
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 745 179	3 033	1 748 212
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 032 655	23 199	1 055 854
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 684 033	46 973	1 731 006
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 772 596	61 421	1 834 017
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	765 899	1 733	767 632
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	419 006	9 913	428 919
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	762 672	2 600	765 272
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	261 982	20 396	282 378
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 193 374	19 500	1 212 874
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	358 437	27 815	386 252
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	891 450	1 993	893 443
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	289 187	29 701	318 888
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	641 734	16 033	657 767
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	264 093	20 251	284 344
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	258 068	19 123	277 191
2:31 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	294 155	867	295 022

Utgiftsområde/anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:32 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	105 476	3 186	108 662
2:33 Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	691 524	2 080	693 604
2:34 Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	132 056	18 953	151 009
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	52 549	2 500	55 049
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	121 873	867	122 740
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	39 747	2 500	42 247
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	575 147	3 033	578 180
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	89 866	15 091	104 957
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	483 805	1 733	485 538
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	88 454	19 817	108 271
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	528 496	2 167	530 663
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 977	3 988	114 965
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 042	2 080	458 122
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	80 509	21 555	102 064
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 297	4 333	460 630
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	70 141	28 201	98 342
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	366 811	2 916	369 727
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	57 261	8 620	65 881

Utgiftsområde/anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	423 937	4 451	428 388
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	77 740	14 964	92 704
2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	179 761	433	180 194
2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 487	1 500	21 987
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	69 450	607	70 057
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	11 399	1 500	12 899
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 620	1 500	22 120
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	93 612	30 526	124 138
2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	21 518	2 500	24 018
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 773 958	63 256	3 837 214
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	2 230 797	-720 000	1 510 797
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	21 110 475	220 000	21 330 475
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	2 809 084	-22 000	2 787 084
4:3	Nämnden för hemslojdsfrågor	11 767	2 000	13 767
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	267 542	20 000	287 542
13:5	Insatser för den ideella sektorn	131 758	50 000	181 758
14:1	Bidrag till folkbildningen	4 559 683	210 000	4 769 683
14:3	Särskilda insatser inom folkbildningen	140 000	-40 000	100 000
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 587 679	3 000	5 590 679
2:2	Allmänna reklamationsnämnden	52 148	3 000	55 148

Utgiftsområde/anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
19	Regional utveckling	4 173 425	5 000	4 178 425
1:1	Regionala tillväxtåtgärder	1 804 037	5 000	1 809 037
20	Allmän miljö- och naturvård	16 202 213	97 000	16 299 213
1:1	Naturvårdsverket	595 611	12 000	607 611
1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 962 035	10 000	1 972 035
1:10	Klimatanpassning	78 000	40 000	118 000
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 399 565	5 500	1 405 065
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	265 000	-15 000	250 000
1:15	Havs- och vattenmyndigheten	247 966	4 500	252 466
1:16	Klimatinvesteringar	1 935 000	-20 000	1 915 000
1:17	Klimatpremier	170 000	100 000	270 000
1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	215 000	-40 000	175 000
21	Energi	4 514 129	180 000	4 694 129
1:5	Infrastruktur för elektrifierade transporter	550 000	-100 000	450 000
1:7	Energiteknik	1 462 400	260 000	1 722 400
1:10	Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	120 000	20 000	140 000
22	Kommunikationer	74 090 227	2 089 200	76 179 427
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	30 803 884	15 000	30 818 884
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	28 105 316	603 000	28 708 316
1:6	Ersättning avseende icke-statliga flygplatser	262 013	18 200	280 213
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	150 000	478 000	628 000
1:18	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik	2 000 000	1 000 000	3 000 000
2:5	Driftssäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 845 014	-25 000	1 820 014
2:6	Myndigheten för digital förvaltning	145 691	5 500	151 191
2:7	Digital förvaltning	73 644	-5 500	68 144
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 581 344	1 070 732	23 652 076

Utgiftsområde/anslag		Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1:2	Insatser för skogsbruket	360 073	365 000	725 073
1:6	Bekämpande av smittsamma husdjurssjukdomar	133 349	260 000	393 349
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	5 310 097	–389 000	4 921 097
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	3 732 376	808 400	4 540 776
1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	2 143 772	26 332	2 170 104
24	Näringsliv	85 245 253	6 391 200	91 636 453
1:1	Verket för innovationssystem	255 442	15 000	270 442
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 548 255	–15 000	3 533 255
1:5	Näringslivsutveckling	977 022	–6 200	970 822
1:7	Turistfrämjande	144 613	10 000	154 613
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	16 780	2 400	19 180
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472	10 000	279 472
1:22	Stöd vid korttidsarbete	14 360 000	3 365 000	17 721 000
1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	3 080 000	3 000 000	6 080 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet	339 867	10 000	349 867
Summa anslagsförändring på ändringsbudget			19 523 700	

BILAGA 5

Regeringens förslag till ändrade beställningsbemyndiganden 2021 (prop. 2020/21:99)

Tusental kronor

Utgiftsområde/Anslag			Beslutat beställnings- bemyndigande	Förändring av beställnings- bemyndigande	Nytt beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
4	1:18	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	55 000	85 000	140 000	2022–2023 ¹
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	1 537 180	475 000	2 012 180	2022–2029
16	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.		1 729 000	1 729 000	2022
16	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 020 000	380 000	9 400 000	2022–2028
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	21 250 000	3 950 000	25 200 000	2022–2031
17	12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	232 000	30 000	262 000	2022
17	14:2	Bidrag till tolkutbildning	120 000		120 000	2022–2026 ²
18	1:7	Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer	1 500 000		1 500 000	2022–2024 ³
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	2 100 000	400 000	2 500 000	2022–2023
20	1:16	Klimatinvesteringar	3 500 000	500 000	4 000 000	2022–2026
20	1:20	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	150 000	15 000	165 000	2022–2025

Utgiftsområde/Anslag	Beslutat beställnings- bemyndigande	Förändring av beställnings- bemyndigande	Nytt beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
22 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	31 000 000	1 000 000	32 000 000	2022–2038
22 1:14 Trängselskatt i Göteborg	5 900 000	300 000	6 200 000	2022–2037
22 1:19 Lån till körkort	100 000		100 000	2022–2024 ⁴
23 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	10 000	24 000	34 000	2022–2023
Summa förändring av beställningsbemyndigande på ändringsbudget		8 888 000		

Not: De ekonomiska åtagandena medger utgifter fr.o.m. 2022 t.o.m. angivet slutår.

¹ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2022 till 2022–2023.

² Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2022–2025 till 2022–2026.

³ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2022–2023 till 2022–2024.

⁴ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2022–2023 till 2022–2024.

BILAGA 6

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

I härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken¹

dels att 93 kap. 4 §, 95 kap. 2 och 4 §§, 96 kap. 1 §, 97 kap. 1 och 15 §§, 98 kap. 1 § och 110 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 96 kap. 3 § ska lyda ”Särskilda bidrag, umgängesbidrag och tilläggsbidrag till barnfamiljer”,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 §, och närmast före 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

93 kap.

4 §²

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning II).

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning II). *Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas dock utan ansökan.*

95 kap.

2 §³

Bostadsbidrag lämnas i form av

1. bidrag till kostnader för bostad,
2. särskilt bidrag för hemmavarande barn,
3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis, *och*
4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis,

4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem, *och*

5. tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Med barn som bor växelvis avses ett barn som bor varaktigt hos båda sina föräldrar som inte bor tillsammans.

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast före 96 kap. 3 § 2020:432.

² Senaste lydelse 2020:432.

³ Senaste lydelse 2020:432.

4 §⁴

Bostadsbidrag betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. *Bostadsbidraget* bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 1–4 betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 5 beräknas inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a §.

96 kap.

1 §⁵

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 och 3 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- barnfamiljer i 4–9 §§,
- hushåll utan barn i 10 och 11 §§, och
- förmånstiden i 12–15 §§.

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–3 a §§.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer

3 a §⁶

Den som har rätt till särskilt bidrag eller umgängesbidrag enligt 3 och 4–9 §§ har också rätt till tilläggsbidrag till barnfamiljer.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer beräknas på grundval av bidrag till kostnader för bostad, särskilt bidrag och umgängesbidrag. Om sådana bidrag sammanlagt beräknas till ett mindre belopp än 1 200 kronor för belt år, finns det dock ingen rätt till tilläggsbidrag.

97 kap.

1 §⁷

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bidragsgrundande inkomst i 2–13 §§,
- kostnader för bostad i 14 §,
- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 §§,
- beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i 24–28 §§, och
- undantag när bidragsbehov saknas i 29 §.

– beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 a §§,

15 §⁸

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 §.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 a §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en

⁴ Senaste lydelse 2020:432.

⁵ Senaste lydelse 2020:432.

⁶ Tidigare 96 kap. 3 a § upphävd genom 2020:432.

⁷ Senaste lydelse 2020:432.

⁸ Senaste lydelse 2020:432.

försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget *enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4* minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer

23 a §⁹

Bostadsbidrag lämnas månadsvis som tilläggsbidrag till barnfamiljer med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 för samma månad.

98 kap.

1 §¹⁰

I detta kapitel finns bestämmelser om

- preliminärt bostadsbidrag i 2–4 §§,
- slutligt bostadsbidrag i 5–7 §§,
- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§, *och*
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§.

- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§,
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§, *och*
- tilläggsbidrag till barnfamiljer i 12 §.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer

12 §¹¹

Bestämmelserna i 2–9 §§ gäller inte i fråga om tilläggsbidrag till barnfamiljer.

110 kap.

6 §¹²

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,
 2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,
 3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,
 4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,
 5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 §
- första stycket, *och* första stycket,

⁹ Tidigare 97 kap. 23 a § upphävd genom 2020:432.

¹⁰ Senaste lydelse 2020:432.

¹¹ Tidigare 98 kap. 12 § upphävd genom 2020:432.

¹² Senaste lydelse 2020:1239.

6. premiepension till efterlevande i
92 kap. 2 § första stycket

6. premiepension till efterlevande i
92 kap. 2 § första stycket, och

*7. bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till
barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

I läri genom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken¹

dels att 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § ska utgå,

dels att 93 kap. 4 §, 95 kap. 2 och 4 §§, 96 kap. 1 §, 97 kap. 1 och 15 §§, 98 kap. 1 § och 110 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 96 kap. 3 § ska lyda "Särskilda bidrag och umgängesbidrag".

Lydelse enligt 2.1

Föreslagen lydelse

93 kap.

4 §²

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning II). *Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas dock utan ansökan.*

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning II).

95 kap.

2 §³

Bostadsbidrag lämnas i form av

1. bidrag till kostnader för bostad,
2. särskilt bidrag för hemmavarande barn,
3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis,
4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem, *och*
5. *tilläggsbidrag till barnfamiljer.*

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis, *och*

4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

Med barn som bor växelvis avses ett barn som bor varaktigt hos båda sina föräldrar som inte bor tillsammans.

4 §⁴

Bostadsbidrag *enligt 2 § första stycket* 1–4 betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad

Bostadsbidrag betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst.

¹ Senaste lydelse av

96 kap. 3 a § 2021:000

97 kap. 23 a § 2021:000

98 kap. 12 § 2021:000

rubriken närmast före 96 kap. 3 § 2021:000

rubriken närmast före 96 kap. 3 a § 2021:000

² Senaste lydelse 2021:000.

³ Senaste lydelse 2021:000.

⁴ Senaste lydelse 2021:000. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

rubriken närmast före 97 kap. 23 a § 2021:000

rubriken närmast före 98 kap. 12 § 2021:000.

bidragsgrundande inkomst. *Sådant bidrag bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.*

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 5 beräknas inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a §.

Bostadsbidraget bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

96 kap.

1 §⁵

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–3 a §§.

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 och 3 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- barnfamiljer i 4–9 §§,
- hushåll utan barn i 10 och 11 §§, och
- förmånstiden i 12–15 §§.

97 kap.

1 §⁶

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bidragsgrundande inkomst i 2–13 §§,
- kostnader för bostad i 14 §,
- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 a §§,
- beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i 24–28 §§, och
- undantag när bidragsbehov saknas i 29 §.

15 §⁷

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 a §§.

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget *enligt 95 kap. 2 § första stycket* 1–4 minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

98 kap.

1 §⁸

I detta kapitel finns bestämmelser om

- preliminärt bostadsbidrag i 2–4 §§,
- slutligt bostadsbidrag i 5–7 §§,
- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§,
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§, *och*
- *tilläggsbidrag till barnfamiljer i 12 §.*

- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§, *och*
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§.

⁵ Senaste lydelse 2021:000.

⁶ Senaste lydelse 2021:000.

⁷ Senaste lydelse 2021:000.

⁸ Senaste lydelse 2021:000.

110 kap.**6 §⁹**

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,	
2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,	
3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,	
4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,	
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 §	5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 §
första stycket,	första stycket, <i>och</i>
6. premiepension till efterlevande i	6. premiepension till efterlevande i
92 kap. 2 § första stycket, <i>och</i>	92 kap. 2 § första stycket.
7. <i>bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket.</i>	

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

⁹ Senaste lydelse 2021:000.

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2021:55) om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år samt 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som fyllt 18 men inte 23 år

Föreslagen lydelse

Lag om särskild beräkning av arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 23 år

2 §

På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år ska hela ålderspensionsavgiften men bara nio tjugondelar av de övriga arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften betalas. Procenttalen för avgifterna ska efter kvoteringen anges med två decimaler så att övriga decimaler faller bort.

Första stycket gäller endast till den del den avgiftspliktiga ersättningen uppgår till högst 25 000 kronor per kalendermånad.

På ersättning som utges under perioden 1 juni–31 augusti 2021 ska dock bara ålderspensionsavgiften betalas.

Första och andra styckena gäller endast till den del den avgiftspliktiga ersättningen uppgår till högst 25 000 kronor per kalendermånad.

-
1. Denna lag träder i kraft den 19 juni 2021.
 2. Lagen tillämpas på ersättning som utges efter den 31 maj 2021.

BILAGA 7

Regeringens förslag till ändrad beräkning av statens inkomster för 2021 (prop. 2020/21:202)

Specifikation av ändrad beräkning av statens inkomster för 2021*Tusental kronor*

Inkomsttitel	Godkänd		Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
	beräkning	Ny beräkning	
1211 Sjukförsäkringsavgift	65 606 996	65 243 983	–363 013
1212 Föräldraförsäkringsavgift	48 084 793	47 867 820	–216 973
1216 Arbetsmarknadsavgift	48 222 015	48 001 704	–220 311
1217 Allmän löneavgift	214 853 540	213 883 837	–969 703
1219 Nedsatta avgifter	14 152 198	15 922 198	1 770 000
1282 Arbetsgivaravgifter	–14 152 198	–15 922 198	–1 770 000

BILAGA 8

Konstitutionsutskottets yttrande 2020/21:KU10y

Vårändringsbudget för 2021

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen Vårändringsbudget för 2021 (prop. 2020/21:99) och följdmotioner i de delar som rör konstitutionsutskottets beredningsområde.

Konstitutionsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och ett yrkande i en motion som gäller ändrad ram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse och ändrade anslag inom utgiftsområdet.

Konstitutionsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionsyrkandet i berörda delar.

I yttrandet finns en avvikande mening (SD).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2021

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen godkänner en ändrad ram för utgiftsområde 1 och anvisar ändrade anslagsnivåer för sju anslag inom utgiftsområdet (punkt 14 i denna del). Regeringen föreslår att ramen för utgiftsområde 1 ökas med totalt 149 000 000 kronor för 2021.

Regeringen föreslår att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 2 500 000 kronor till följd av en ökad ärendehantering, tillkommande uppdrag och ett ökat behov av samverkan med andra myndigheter.

Regeringen föreslår också att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 2 000 000 kronor för att finansiera ökningen av anslaget 1:2 *Kammarkollegiet* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

När det gäller anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* anför regeringen att anslaget till följd av en ökad ärendehantering, tillkommande uppdrag och ett ökat behov av samverkan med andra myndigheter, särskilt i de nordliga länen, behöver tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 1 500 000 kronor. Anslaget används bl.a. för länsstyrelsernas arbete mot mäns våld mot kvinnor. Delar av dessa medel bör enligt regeringen, för att kunna användas för bidrag till kommunernas arbete mot prostitution och människohandel, flyttas till anslaget 3:1 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering. Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* bör därför minskas med 3 000 000 kronor. Sammantaget bör anslaget enligt regeringen minskas med 1 500 000 kronor.

Vidare anför i propositionen att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* används bl.a. för utgifter för val, åtgärder för att främja, förankra och försvara demokratin, åtgärder för främjande av de mänskliga rättigheterna på nationell nivå samt för administrationskostnader som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området. Kostnaderna för valadministrationens nya it-system förväntas bli högre än vad som tidigare beräknats. Det nya it-systemet ska kunna användas vid de allmänna valen 2022. Anslaget bör därför enligt regeringen ökas med 15 000 000 kronor.

När det gäller anslaget 6:2 *Justitiekanslern* anför att Justitiekanslern har fått i uppdrag att bevaka statens rätt med anledning av en underrättelse om tvist i enlighet med Sveriges bilaterala investeringsskyddsavtal med Kina (I2021/00036 [delvis]). Anslaget bör därför ökas med 25 000 000 kronor. Finansiering sker genom att anslaget 2:5 *Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer minskas med motsvarande belopp.

I propositionen anförs också att Integritetsskyddsmyndigheten på grund av EU-domstolens dom Schrems II C-311/18 fått ökade krav på att utreda klagomål från enskilda om hur deras personuppgifter behandlas. För att stärka myndighetens förmåga att möta dessa ökade krav och bedriva en ändamålsenlig och rättssäker tillsyn för att värna medborgarnas rätt till skydd av personuppgifter i digitala miljöer samt att hantera det ökade antalet ansökningar om kameratillstånd, behöver anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* tillföras ytterligare medel med 10 000 000 kronor.

Slutligen föreslås inom utgiftsområde 1 att anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 100 000 000 kronor. Regeringen anför att tryckta nyhetstidningar i dag distribueras huvudsakligen genom samdistribution eller postdistribution. I många delar av landet är postdistributionen en förutsättning för att läsare ska få sin tidning. Detta gäller särskilt glesbygd och utanför tätbebyggda områden. Postnord AB har redan infört varannandagsutdelning i vissa områden och planerar ett successivt genomförande i hela landet under 2021 och 2022, vilket begränsar möjligheten att nå ut med tryckta nyhetstidningar. Vidare har utgifterna för det rättighetsbaserade driftsstödet för medier ökat mer än beräknat. För att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning, och hantera de ökade utgifterna för det rättighetsbaserade driftsstödet, behöver anslaget tillföras ytterligare medel.

Motionen

I kommittémotion 2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 1 i denna del yrkas att förslaget om att anvisa en ändrad anslagsnivå för anslaget 8:1 *Mediestöd* avslås och att ramen för utgiftsområde 1 ökas med totalt 49 000 000 kronor för 2021. I motionen anförs att Sverigedemokraterna visserligen inte är emot samdistribution och vill stödja den lokala journalistiken, men motionärerna menar att de redan aviserade höjningarna av anslaget som avser andra stödformer i stället torde kunna riktas över till distribution.

Utskottets ställningstagande

Konstitutionsutskottet anser att det är viktigt att en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar möjliggörs i områden där tidningsdistributionen påverkats av att det införts varannandagsutdelning av post. Vidare anser konstitutionsutskottet att tillräckliga medel bör avsättas för det rättighetsbaserade driftsstödet för medier. I likhet med regeringen anser således konstitutionsutskottet att anslaget 8:1 *Mediestöd* bör tillföras ytterligare 100 000 000 kronor för 2021.

Även när det gäller övriga ändringar av statens utgifter inom utgiftsområde 1 delar konstitutionsutskottet regeringens bedömning.

Sammantaget anser konstitutionsutskottet att regeringens förslag om utgiftsområde 1 i propositionen är väl avvägda. Konstitutionsutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionen i berörda delar.

Stockholm den 25 maj 2021

På konstitutionsutskottets vägnar

Karin Enström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Enström (M), Hans Ekström (S), Ida Karkiainen (S), Matheus Enholm (SD), Per-Arne Håkansson (S), Linda Modig (C), Ida Drougge (M), Fredrik Lindahl (SD), Laila Naraghi (S), Tuve Skånberg (KD), Tina Acketoft (L), Mikael Strandman (SD), Anna Sibinska (MP), Erik Ottoson (M), Erik Ezelius (S), Jessica Wetterling (V) och Lars Jilmstad (M).

Avvikande mening

Vårändringsbudget för 2021 (SD)

Matheus Enholm (SD), Fredrik Lindahl (SD) och Mikael Strandman (SD) anför:

Vi vill stödja den lokala journalistiken och är inte emot samdistribution. Vi menar dock att de redan aviserade höjningarna av anslaget 8:1 *Mediestöd* som avser andra stödformer i stället bör kunna användas för distribution. Den ökning av anslaget som regeringen föreslår bör avslås. I övrigt delar vi regeringens bedömning när det gäller utgifterna inom utgiftsområde 1.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka kommittémotion 2020/21:4034 i berörda delar.

BILAGA 9

Skatteutskottets yttrande 2020/21:SkU8y

Vårändringsbudget för 2021

Till finansutskottet

Finansutskottet har bett bl.a. skatteutskottet att senast tisdagen den 25 maj kl. 14.00 yttra sig över Vårändringsbudget för 2021 (prop. 2020/21:99) med eventuella motioner, i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. I yttrandet behandlar skatteutskottet regeringens förslag till ändrat anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ändrade anslag till Tullverket.

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2021

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillstyrker för 2021 att anslaget 1:2 Tullverket ökas på det sätt som regeringen föreslår.

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Propositionen

Regeringen anför att den verksamhet som bedrivs av myndigheterna för att bekämpa brotten och deras orsaker behöver stärkas. Tullverket spelar en viktig roll i rättskedjan, och för att stärka myndighetens operativa verksamhet med nödvändig teknisk utrustning behöver medel tillföras. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:2 Tullverket ökas med 20 000 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot regeringens förslag och tillstyrker att riksdagen för 2021 för anslaget 1:2 Tullverket ändrar anvisningen på det sätt som regeringen föreslår.

Stockholm den 25 maj 2021

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Hillevi Larsson (S), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Tony Haddou (V), Boriana Åberg (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avcı (L), Anne Oskarsson (SD), Rebecka Le Moine (MP) och Kjell Jansson (M).

BILAGA 10

Civilutskottets yttrande (protokollsutdrag)

RIKSDAGEN
CIVILUTSKOTTET

PROTOKOLL UTSKOTTSSAMMANTRÄDE 2020/21:29

DATUM 2021-05-06
TID 09.30-10.40

§ 10 Vårändringsbudget för 2021

Utskottet behandlade frågan om yttrande till finansutskottet över proposition 2020/21:99 och följdmotioner i de delar som berör civilutskottets beredningsområde.

Utskottet beslutade att yttra sig genom följande protokollsanteckning.

Utskottet tillstyrker de förslag som lagts fram i propositionen och som berör utgiftsområde 18. Därmed avstyrker utskottet motion 2020/21:4034 (SD) yrkande 4.

SD-ledamöterna anmälde följande avvikande mening: Vi tillstyrker motion 2020/21:4034 (SD) yrkande 4 och avstyrker därmed förslaget i propositionen om användningen av anslaget 1:7 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus och utomhusmiljöer inom utgiftsområde 18.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Vid protokollet
Sanna Helsing

Rätt utdraget intygar
Lisa Gunnfors

BILAGA 11

Försvarsutskottets yttrande 2020/21:FöU9y

Vårändringsbudget för 2021

Till finansutskottet

Den 20 april 2021 beslutade finansutskottet att ge berörda utskott tillfälle att senast den 25 maj 2021 yttra sig över vårändringsbudgeten för 2021 (prop. 2020/21:99) samt de motioner som berör respektive utskotts ämnesområde. I vårändringsbudgeten lämnar regeringen förslag om att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 göra utfästelser om utveckling av det svenska Gripensystemet, att ändra anslagsändamålet för anslaget 1:11 Försvarets materielverk och att en överföring görs mellan två anslag. Med det utskottet anför i sitt yttrande föreslås att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag.

Utöver detta har regeringen föreslagit att riksdagen återkallar bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB. Utskottet hänvisar i den delen till vad utskottet tidigare anfört i frågan.

Utskottets överväganden

Propositionen

I vårändringsbudgeten för 2021 föreslår regeringen bl.a. att

- riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:11 Försvarets materielverk inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap så att anslaget även får finansiera myndighetens samhällsinvesteringar.
- anslaget 2:7 Statens haverikommission ökas med 21,5 miljoner kronor och anslaget 2:4 Krisberedskap minskas med motsvarande belopp.
- riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 göra utfästelser om utveckling av det svenska Gripen systemet som innebär en harmonisering av det svenska stridsflyget med det finländska under förutsättning att Finland beslutar om anskaffning av JAS 39 Gripen som nytt stridsflygsystem.
- riksdagen godkänner som en riktlinje att utgifter hänförliga till genomförandet av utvecklingen enligt ovan hanteras genom anpassningar av Försvarsmaktens verksamhet på stridsflygområdet, med inkomster som uppkommer i samband med försäljningen av JAS 39 Gripen och med ökade anslag under perioden 2026–2032.
- riksdagen återkallar bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget.

Bakgrund

Anslagsändamål för anslaget 1:11

I vårändringsbudgeten föreslår regeringen att anslaget 1:11 Försvarets materielverk även ska få användas för myndighetens samhällsinvesteringar. I bakgrunden hänvisas till att regeringen i budgetpropositionen för 2019 hade föreslagit att anslaget 1:11 om ca 1,8 miljarder kronor fick användas för myndighetens förvaltningsutgifter. Regeringen beskriver att de utgifter som är direkt hänförliga till myndighetens verksamhet när det gäller anskaffning av försvarsmateriel får belasta anslaget 1:11. Regeringen föreslår att anslagsändamålet utvidgas så att det även omfattar anskaffning av försvarsmateriel, vilket klassificeras som samhällsinvesteringar. (I investeringsplanen för anskaffning av försvarsmateriel delfinansieras samhällsinvesteringar om ca 600–700 miljoner kronor per år med anslaget 1:11.)

Överföring av anslag genom att minska krisberedskapsanslaget

Anslaget 2:7 används bl.a. för att finansiera Statens haverikommissions förvaltningsutgifter och myndighetens verksamhet med undersökningar enligt lagen (1990:712) om undersökning av olyckor. Uppgifter om håll i passagerarfartyget M/S Estonias skrov har föranlett haverikommissionen att tillsammans med haveriutredningsmyndigheterna i Estland och Finland inleda ett förberedande utredningsarbete. Nya undervattensundersökningar under 2021 och ett behov av att förstärka den externa kommunikationen förväntas medföra ökade utgifter, vilket finansieras genom att anslaget 2:4 Krisberedskap minskas med 21,5 miljoner kronor. Regeringen bedömer att minskningen inte bedöms påverka den verksamhet som finansieras från anslaget i någon större utsträckning.

Bemyndigande om utveckling av det svenska Gripensystemet

Regeringen anför att Finland avser att anskaffa nytt stridsflyg och att Saab AB kommer att lämna erbjudande om JAS 39 Gripen. Finland förväntas välja leverantör under 2021 och teckna avtal första kvartalet 2022. Om Finland skulle välja JAS 39 Gripen innebär det enligt regeringen möjligheter till ett fördjupat operativt samarbete mellan våra länder men också i fråga om drift och utveckling av stridsflygförmågan. Fattar Finland ett sådant beslut anser regeringen att den strategiska betydelsen av detta så långt det är möjligt bör beaktas även i den nationella inriktningen för utvecklingen av den svenska stridsflygförmågan. Regeringen fattar då de beslut som är nödvändiga för att harmonisera utvecklingen av det svenska Gripensystemet med det finländska. Regeringen anför att de kostnader som detta skulle medföra bör kunna hanteras genom

- att anpassa sådan verksamhet inom utvecklingen av stridsflygförmågan som inte påverkar genomförandet av totalförsvarsbeslutet
- inkomster i samband med försäljning
- att öka anslagen under perioden 2026–2032.

I propositionen framhålls att regeringen återkommer med nödvändiga förslag i budgetpropositionen för 2022. Om Finland väljer JAS 39 Gripen som nytt stridsflygssystem kan regeringen efter riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2022 bemyndiga Försvarsmakten och Försvarets materielverk att beställa utveckling av Gripensystemet som innebär harmonisering. Regeringen anser dock att det är angeläget att kunna göra utfästelser om en framtida harmonisering redan under 2021. Regeringen föreslår därför att riksdagen ger regeringen bemyndigande att under 2021 göra utfästelser om utveckling av det svenska Gripensystemet som innebär en harmonisering av det svenska stridsflyget med det finländska, under förutsättning att Finland beslutar om anskaffning av JAS 39 Gripen. Som en riktlinje föreslås att riksdagen beslutar att utgifter hänförliga till denna utveckling hanteras på det sätt som framgår av de tre ovan nämnda punkterna.

Statens röst- och ägarandel i Telia Company AB

Regeringen föreslår att riksdagen återkallar bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Riksdagen beslutade i april 2019 att bemyndiga regeringen att dels genom deltagande i återköpsprogram öka statens röst- och ägarandel i Telia Company AB (Telia) till högst 41,5 procent av aktierna och rösterna i bolaget, dels därefter minska statens röst- och ägarandel i Telia till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget (prop. 2018/19:40, bet. 2018/19:NU9, rskr. 2018/19:168). Samtidigt beslutade riksdagen att tillkännage för regeringen vad näringsutskottet anfört om att regeringen bör se över möjligheterna att på sikt avyttra statens ägande i Telia (bet. 2018/19:NU9 punkt 2, rskr. 2018/19:168). Utskottet anförde i sitt betänkande att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för de slutsatser som kommit fram i översynen.

Telias återköpsprogram är nu avslutat liksom regeringens analys av möjligheterna att på sikt avyttra statens ägande i Telia. Med hänsyn till att bolaget är börsnoterat bör regeringens återkoppling till riksdagen inte dröja. När det gäller möjligheterna att på sikt avyttra statens innehav i Telia redovisar regeringen att Försvarsmakten i ett yttrande till försvarsutskottet anfört att en eventuell avyttring, helt eller delvis, av statens ägarandel i Telia kan få allvarliga konsekvenser för verksamheter som är betydande för Sveriges säkerhet (yttr. 2018/19:FöU2y). Försvarsmakten har med anledning av riksdagens tillkännagivande till regeringen genomfört en fördjupad analys av riskerna med en försäljning av Telia. Försvarsmaktens slutsats är att statens ägarandel i Telia i vart fall inte bör minskas. Regeringen har inte funnit skäl att ifrågasätta Försvarsmaktens slutsats och bedömer därmed att det inte bör vara aktuellt att minska statens ägande i Telia från den nuvarande nivån på 39,5 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Vidare gör regeringen bedömningen att det inte heller på sikt är möjligt att avyttra statens ägande i Telia.

Utskottets ställningstagande

Vid utskottets sammanträde den 15 april lämnade statsrådet Peter Hultqvist särskild information om det bemyndigande och de riktlinjer som regeringen föreslagit i fråga om utfästelser för utvecklingen av Gripen systemet om Finland beslutar om anskaffning av JAS 39 Gripen.

I sammanhanget vill utskottet understryka att samarbetet med Finland är det mest långtgående av Sveriges försvarssamarbeten, och utskottet vill därför betona att det därför intar en särställning. Utskottet ser positivt på strävan att möjliggöra gemensamt operativt agerande i fred, kris och krig och ser detta som en central målsättning för samarbetet med Finland. Sverige och Finland delar samma militärgeografiska och säkerhetspolitiska läge och har liknande krav på stridsflygsystemets operativa förmåga. Med samma typ av

stridsflygplan bedömer regeringen att ett mycket långtgående samarbete mellan våra flygvapen skulle bli möjligt inom utbildning, drift, underhåll, taktikutveckling och övning. Utskottet välkomnar detta. Vidare kan utskottet konstatera att totalförsvarsbeslutet innehåller en ambition om att ersätta den flygburna stridslednings- och luftbevakningsplattformen ASC890. Om Finland väljer det svenska erbjudandet om Gripen och Global Eye bedömer regeringen att även detta skulle kunna ge möjligheter till en harmonisering med Finland eftersom regeringen redovisat att anskaffningen ryms inom beräknade ekonomiska ramar. Utskottet ställer sig positivt till utvecklingen av försvarssamarbetet med Finland och tillstyrker det bemyndigande och de riktlinjer som regeringen föreslagit i fråga om utfästelser för utvecklingen av Gripensystemet om Finland beslutar om anskaffning av JAS 39 Gripen.

När utskottet behandlade frågan om anslagsändamål för anslaget 1:11 underströk utskottet att anslagsändamålen bör utformas så att det blir tydligt vilken verksamhet som finansieras. Utskottet menade att kravet på transparens och tydlighet väger tungt. Med utgångspunkt i utskottets överväganden har regeringen föreslagit att anslagsändamålen kompletteras. Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Utskottet kan konstatera att regeringen även under 2019 och 2020 anförde att minskningar av anslaget 2:4 Krisberedskap inte bedöms påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. Utskottet tillstyrker minskningen i syfte att öka anslaget 2:7 Statens haverikommission för 2021. Samtidigt konstaterar utskottet att regeringen i likhet med tidigare år inte redovisar någon bedömning av hur den föreslagna minskningen påverkar den anslagsfinansierade verksamheten. Utskottet vill återigen påminna regeringen om att riksdagen fortsättningsvis bör få tydligare redovisningar av hur verksamheter påverkas av anslagsminskningar.

Regeringens förslag om att riksdagen återkallar bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB bereds inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Utskottet vill emellertid framhålla att ett enigt utskott i sitt yttrande till näringsutskottet (yttr. 2018/19:FöU2y) konstaterade att såväl Särskild nätsäkerhet som SGS1 och Rakelsystemet är av väsentlig betydelse för totalförsvaret och att dessa tjänster levereras av Telia. Utskottet lade stor vikt vid att statens behov av att kunna värna totalförsvarets intressen på olika områden i samhället tillgodoses. Behovet av att beakta totalförsvarsintressen ökar, och utskottet vidhåller uppfattningen att statens fortsatta tillgång till och skydd av samhällskritiska tjänster tillsammans med förmågan att skydda säkerhetsklassad information är central. Utskottet anser att det alljämt saknas verktyg för att förebygga och förhindra att väsentliga totalförsvarsintressen exponeras för risker i samband med överlåtelse och upplåtelse av viktigare infrastruktur, vilket skulle kunna vara fallet om Telia Company AB avyttras eller statens ägande minskas. När staten är minoritetsägare innebär det att staten inte har full rådighet över hela bolagets verksamhet. Utskottet framhöll därför i sitt tidigare yttrande att det var viktigt att utreda olika lösningar som långsiktigt ger ökad säkerhet i den verksamhet

som är samhällskänslig. Utskottet underströk även vikten av att beakta de strategiska motiv som kan ligga bakom vissa utländska investeringar i bl.a. svensk infrastruktur. Utskottet framhöll därför att en eventuell avyttring av statens andel i Telia Company AB, eller ett på sikt minskat statligt aktieinnehav, måste föregås av en grundlig risk- och konsekvensanalys och att verktyg för att förebygga och förhindra eventuella risker måste finnas på plats. Utskottet gör inte heller någon annan bedömning i dag.

Utskottet har inte något i övrigt att anföra med anledning av vårändringsbudgeten.

Stockholm den 25 maj 2021

På försvarsutskottets vägnar

Pål Jonson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Pål Jonson (M), Niklas Karlsson (S), Paula Holmqvist (S), Jan R Andersson (M), Roger Richthoff (SD), Mattias Ottosson (S), Daniel Bäckström (C), Hanna Gunnarsson (V), Jörgen Berglund (M), Sven-Olof Sällström (SD), Kalle Olsson (S), Mikael Oscarsson (KD), Allan Widman (L), Caroline Nordengrip (SD), Elisabeth Falkhaven (MP), Alexandra Anstrell (M) och ClasGöran Carlsson (S).

BILAGA 12

Näringsutskottets yttrande 2020/21:NU5y

Vårändringsbudget för 2021

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett näringsutskottet tillfälle att senast tisdagen den 25 maj 2021 yttra sig över Vårändringsbudget för 2021 (prop. 2020/21:99) samt eventuella motioner, i de delar som berör utskottets beredningsområde. Utöver propositionen behandlar näringsutskottet i detta yttrande motion 2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1 och 4.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionsyrkandena.

I yttrandet finns två avvikande meningar (SD, KD) och ett särskilt yttrande (V).

Utskottets överväganden

Vårändringsbudget för 2021

Propositionen

I proposition 2020/21:99 Vårändringsbudget för 2021 finns dels ett förslag om att godkänna användningen av ett anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv som rör utskottets beredningsområde (punkt 11), dels ett förslag om att bemyndiga regeringen att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att avveckla Orio AB genom likvidation (punkt 12) och dels ett förslag om att återkalla bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget (punkt 13). Vidare finns ett förslag om godkännande av ändrade ramar och anvisningar om ändrade anslag för bl.a. utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv (punkt 14 i denna del) som rör utskottets beredningsområde. Därtill finns ett förslag om att bemyndiga regeringen att under 2021 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2 (punkt 15 i denna del).

När det gäller Telia Company AB (Telia) föreslår regeringen att riksdagen återkallar bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Riksdagen beslutade i april 2019 att bemyndiga regeringen att dels genom deltagande i återköpsprogram öka statens röst- och ägarandel i Telia till högst 41,5 procent av aktierna och rösterna i bolaget, dels därefter minska statens röst- och ägarandel i Telia till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget (prop. 2018/19:40, bet. 2018/19:NU9, rskr. 2018/19:168). Samtidigt beslutade riksdagen att tillkännage för regeringen vad näringsutskottet anför om att regeringen bör se över möjligheterna att på sikt avyttra statens ägande i Telia (bet. 2018/19:NU9 punkt 2, rskr. 2018/19:168). Utskottet anförde vidare i sitt betänkande att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för de slutsatser som kommit fram i översynen.

Telias återköpsprogram är nu avslutat liksom regeringens analys av möjligheterna att på sikt avyttra statens ägande i Telia. Med hänsyn till att bolaget är börsnoterat bör regeringens återkoppling till riksdagen inte dröja.

Återköpsprogrammet av aktier i Telia genomfördes under perioden 2018–2020. I oktober 2019 tillkännagav Telia att styrelsen beslutat att inte genomföra något återköp av aktier för det tredje året i det ursprungligen treåriga återköpsprogrammet. De aktier som återköptes av Telia inom ramen för återköpsprogrammet har dragits in genom bolagsstämmbeslut. Den 10 april 2019 beslutade årsstämman i Telia om en minskning av aktiekapitalet genom en indragning av de egna aktier som till dess förvärvats i återköpsprogrammet samt

ökning av aktiekapitalet genom fondemission. Statens röst- och ägarandel i Telia ökade därmed från 37,3 till 38,4 procent.

Den 2 april 2020 beslutade årsstämman i Telia om en minskning av aktiekapitalet genom en indragning av de ytterligare egna aktier som förvärvats i återköpsprogrammet och en ökning av aktiekapitalet genom en fondemission. Statens röst- och ägarandel i Telia ökade därmed till 39,5 procent, vilket är den nuvarande nivån.

Vad avser möjligheterna att på sikt avyttra statens innehav i Telia har Försvarsmakten i ett yttrande till försvarsutskottet anförts att en eventuell avyttring, helt eller delvis, av statens ägarandel i Telia kan få allvarliga konsekvenser för verksamheter som är betydande för Sveriges säkerhet (yttr. 2018/19:FöU2y). Försvarsmakten har med anledning av riksdagens tillkännagivande till regeringen genomfört en fördjupad analys av riskerna med en försäljning av Telia (Fö2019/01317). Försvarsmaktens slutsats är att statens ägarandel i Telia i vart fall inte bör minskas. Regeringen har inte funnit skäl att ifrågasätta Försvarsmaktens slutsats och bedömer därmed att det inte bör vara aktuellt att minska statens ägande i Telia från den nuvarande nivån på 39,5 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Vidare gör regeringen bedömningen att det inte heller på sikt är möjligt att avyttra statens ägande i Telia. För att det inte ska råda några oklarheter om statens ägande bör riksdagens bemyndigande till regeringen att efter genomfört återköpsprogram minska statens röst- och ägarandel i Telia till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget återkallas. Regeringen anser därmed att riksdagens tillkännagivande är slutbehandlat.

Motionen

I kommittémotion 2020/21:4034 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1 och 4 föreslås att regeringens förslag om en ökning av anslaget 1:7 Energiteknik inom utgiftsområde 21 Energi ska avslås. Enligt motionärernas förslag bör anslaget för 2021 fortsatt vara 1 462 400 000 kronor. I motionen påpekas att dagens investeringsstöd för installation av solceller på goda grunder kan ifrågasättas när solceller nästan uteslutande producerar elenergi vid tidpunkter då Sverige redan har ett stort produktionsöverskott. Vidare påminner motionärerna om att de tidigare förordat att anslaget tas bort för att minska snedvridningen på energimarknaden.

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen beslutade att rikta ett tillkännagivande till regeringen med anledning av fyra följdmotioner om att staten bör avveckla sitt ägande i Telia på sikt i samband med beredningen av regeringens proposition 2018/19:40 Återköpsprogram av aktier i Telia Company (bet. 2018/19:NU9, rskr. 2018/19:168). Utskottet ansåg att regeringen skulle genomföra en översyn av möjligheterna för staten att på sikt avyttra sitt ägande i Telia och underströk att en sådan

översyn ska innefatta en noggrann analys av vilka åtgärder som kan och behöver vidtas när det gäller ägande och förvaltning av den samhällsviktiga infrastruktur som finns i bolaget. Utskottet förtydligade samtidigt att ett sådant tillkännagivande inte påverkade regeringens möjligheter att avyttra statens aktier enligt förslagen i propositionen eller det tidigare riksdagsbeslutet om att inskränka regeringens möjligheter att avyttra aktierna i Telia. I betänkandet finns en reservation (S, V, MP) och en motivreservation (SD).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill med anledning av propositionen och den motion som har väckts med anledning av denna anföra följande. Vad gäller Telia Company AB föreslår regeringen att riksdagen ska återkalla bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Vidare gör regeringen bedömningen att det inte heller på sikt, mot bakgrund av Försvarmaktens fördjupade analys, är möjligt att avyttra statens ägande från den nuvarande nivån. Därmed anser regeringen även att riksdagens tillkännagivande är slutbehandlat.

Utskottet kan med anledning av regeringens förslag och bedömningar i fråga om Telia konstatera att riksdagens partier har olika syn på hur statens ägande av bolaget framöver bör utvecklas. Utskottet har dock i nuläget inget att invända mot regeringens bedömningar och delar således regeringens uppfattning att det aktuella tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat. Därmed har utskottet inte heller något att invända mot regeringens förslag om att återkalla bemyndigandet om Telia. Utskottet har inte heller något att invända mot de övriga förslag som läggs fram i propositionen.

Därmed förordar utskottet att finansutskottet tillstyrker propositionen i berörda delar och avstyrker motionsyrkandena.

Stockholm den 25 maj 2021

På näringsutskottets vägnar

Lars Hjälmered

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lars Hjälmered (M), Anna-Caren Säterberg (S), Mattias Jonsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Mattias Bäckström Johansson (SD), Monica Haider (S), Helena Lindahl (C), Lotta Olsson (M), Tobias Andersson (SD), Camilla Brodin (KD), Joar Forssell (L), Eric Palmqvist (SD), Lorentz Tovatt (MP), Peter Helander (C), Patrik Engström (S), Lorena Delgado Varas (V) och Solange Olame Bayibsa (S).

Avvikande meningar

1. Vårändringsbudget för 2021 (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD), Tobias Andersson (SD) och Eric Palmqvist (SD) anför:

Regeringen föreslår i vårändringsbudgeten för 2021 att anslaget 1:7 Energiteknik ökas med 260 miljoner kronor eftersom intresset för att installera solceller varit större än väntat. Vi menar i motsats till regeringen att dagens investeringsstöd för installation av solceller på goda grunder kan ifrågasättas eftersom solceller nästan uteslutande producerar elenergi vid tidpunkter när Sverige redan har ett stort produktionsöverskott. Eftersom anslaget under budgetperioden uteslutande avser investeringsstöd till solceller och stöd till energilagring har vi även tidigare förordat att anslaget tas bort för att minska snedvridningen på energimarknaden. Vi förordar därför att finansutskottet tillstyrker motion 2020/21:4034 (SD) yrkandena 1 och 4 i berörda delar och avstyrker propositionen i motsvarande delar.

När det gäller Telia Company AB föreslår regeringen att riksdagen ska återkalla bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Vidare gör regeringen bedömningen att det inte heller på sikt, mot bakgrund av Försvarsmaktens fördjupade analys, är möjligt att avyttra statens ägande från den nuvarande nivån. Därmed anser regeringen även att riksdagens tillkännagivande är slutbehandlat. Vi delar inte regeringens uppfattning i detta avseende utan vidhåller att telekomverksamhet generellt inte är något som staten bör syssla med och att denna del i Telia därför bör separeras från bolagets övriga verksamhet. Enligt vår mening skulle en översyn och noggrann analys av hur statens ägande i Telia kan avvecklas syfta bl.a. till att bolaget ska delas upp i en it-infrastrukturdel och en telekomverksamhetsdel, varefter den senare delen bör avyttras. Vi vill här åter understryka att staten genom ägande även fortsättningsvis ska ha inflytande över den säkerhetspolitiskt betydelsefulla infrastrukturen. Därmed delar vi inte regeringens bedömning att riksdagens tillkännagivande kan anses vara slutbehandlat.

2. Vårändringsbudget för 2021 (KD)

Camilla Brodin (KD) anför:

När det gäller Telia Company AB föreslår regeringen att riksdagen ska återkalla bemyndigandet till regeringen att minska statens röst- och ägarandel i Telia Company AB till lägst 37,3 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Vidare gör regeringen bedömningen att det inte heller på sikt, mot bakgrund av Försvarsmaktens fördjupade analys, är möjligt att avyttra statens ägande

från den nuvarande nivån. Därmed anser regeringen även att riksdagens tillkännagivande är slutbehandlat. Med anledning av regeringens förslag och bedömningar när det gäller tillkännagivandet om Telia vill jag anföra följande. I samband med riksdagens tillkännagivande framhöll utskottet att regeringen skulle genomföra en översyn av möjligheterna för staten att på sikt avyttra sitt ägande i Telia och underströk samtidigt att en sådan översyn skulle innefatta en noggrann analys av vilka åtgärder som kan och behöver vidtas när det gäller ägande och förvaltning av den samhällsviktiga infrastruktur som finns i bolaget. När regeringen nu återkommer till riksdagen i frågan hänvisas kort till att Försvarsmaktens slutsats är att statens ägarandel i Telia i vart fall inte bör minskas. Jag anser inte att detta kan anses svara mot en sådan översyn av möjligheterna som riksdagen har efterfrågat. Mot denna bakgrund delar jag inte regeringens bedömning att riksdagens tillkännagivande ska anses vara slutbehandlat. När det gäller övriga förslag i propositionen som här är aktuella har jag inga invändningar.

Särskilda yttranden

Vårändringsbudget för 2021 (V)

Lorena Delgado Varas (V) anför:

Motionsrätten på ändringsbudgetarna är kraftigt begränsad. Partierna i riksdagen får bara motionera på de anslag som regeringen tar upp i ändringsbudgetarna, och i dessa fall får partierna bara föreslå sänkta anslagsnivåer, inte höjda anslag.

Det senaste året har varit speciellt på många sätt. Sedan pandemins utbrott har regeringen lagt fram hela 18 extra ändringsbudgetar. I några fall har Vänsterpartiet valt att motionera på dessa; i andra fall har företrädare för Vänsterpartiet valt att lämna särskilda yttranden i stället. Jag står i huvudsak bakom de insatser som regeringen hittills har presenterat som ett svar på pandemin, och mitt parti har även varit delaktigt i att förbättra dessa insatser.

Vårändringsbudgeten för 2021 innehåller ytterligare förslag för att hantera effekterna av pandemin. Jag står i huvudsak bakom även dessa. Jag och mitt parti har dock genom hela pandemin efterfrågat ett mer balanserat svar från regeringen. Det är inte hållbart att ge stöd till näringslivet på hundratals miljarder kronor samtidigt som det råder stor resursbrist inom t.ex. äldreomsorgen och sjukvården. Många hushåll har drabbats hårt av krisen med ökad arbetslöshet och försvunna extrajobb som följd.

Om det hade varit möjligt skulle jag lagt fram förslag för att stötta lanthan- deln, lämnat utrymme för kommunerna att stärka det lokala näringslivet och underlättat för personal att ta över företag så att de får möjligheten att rädda sina jobb.

Mot denna bakgrund har jag valt att ställa mig bakom utskottets förslag att finansutskottet ska tillstyrka propositionen och avstyrka motionsyrkandena i de delar som behandlas här även om de invändningar jag redovisat ovan kvarstår.